

Sid 2 | **LEDAREN:** Av den som fått mycket krävs också mycket, säger Bibeln om förvaltaren. Samma princip gäller just nu biskopen i Helsingfors.

TORSDAG 18 JANUARI. NR 3/2018

Hur lär man barn säga förlåt?
Sidan 4

Nyttigt att vistas i livets yttre skärgård
Sidan 8

Mannen med mission
Sista sidan

Björn Vikström
Sidan 6

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Förföljelsen av kristna har ökat runtom i världen

Förstörda kyrkor, trakasserier, våld, fängelse och död. Det är en del av verkligheten för var tolfte kristen i världen. Biståndsorganisationen Open Doors årliga rapport visar att förföljelsen ökade under fjolåret. **Sidan 4**

Biskop Laajasalo stöder utredning
Sidan 3

20 000 euro ger 12 000 nya träd i Tanzania
Sidan 15

Tacksam – trots svårigheterna
Sidan 2

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Högre krav på toppen hör till

KRITIKEN MOT Helsingforsbiskopen Teemu Laajasalos företagsverksamhet och kreditkortsanvändning innan han blev biskop djupnar.

Stiftsfullmäktiges ordförande Johanna Korhonen lista på frågor kring ekonomiska oklarheter har fått både ärkebiskop Kari Mäkinen och Helsingfors samfällighet att reagera med tydliga signaler om att det här måste redas ut. Ledningsgruppen för samfälligheten beslöt i slutet av förra veckan att anlita hjälp för att se över sin ekonomiövervakning – framför allt för att följa med hur kreditkortet används. I den stora samfälligheten finns det flera hundra kreditkort i bruk, och det är helt klart att den interna övervakningen av varje kvitto och transaktion kan brista. Det är bra att systemen ses över.

DEN SVÄRARE frågan handlar om ett allmänt förtroende som fått sig en rejäl törn. Ingen ska dömas i förtid och Teemu Laajasalo har som individ rätt att både förklara och ställa till rätta. Juridiskt sett är en del på listan inte heller straffbart. Problemet är den moraliska trovärdigheten, och ett etiskt ansvarstagande som inte rimmade med positionen och uppgiften. Också upprepat och oavsiktligt slarv som inte ses över motsvarar den bibliska bilden av den dåliga förvaltaren. Det handlar inte bara om fiffel. Det krävs mer av den som är i toppen, framför allt i ett ämbete som handlar om att tala om livets rätt och fel.

Tyvärr gick det alltså snett. Det finns inget annat sätt att säga det – och det har kyrkan gjort. Hur personen Teemu Laajasalo tacklar det återstår att se.

FINLAND bröstar sig över en låg korruption. Men klyftan mellan juridiskt och etiskt handlande verkar ha djupnat också hos oss. En riksåklagare som döms för jäv återinträder i sin post "för att hans insatser behövs så väl". En full riksdagsman gör fysiska övergrepp i korridorerna medan alkoholdebatten pågår i plenarsalen. Allt kan inte dömas och bestraffas. Men varför töjs gränserna bara för att det präntade "nej:et" saknas?

Korruptionens väsen handlar inte om de särskilt onda och dåliga människorna, fastän det är lätt att tänka så. Korruption handlar om att något förändrats i den gemensamma uppsättningen normer för hur det är tillåtet att handla mot andra eller för att uppnå vissa mål eller fördelar.

När osunda beteenden "bara händer", utan att någon ingriper genast och nämner saker vid dess rätta namn, stärks en tystnadskultur som undergräver något så gammalmodigt men ändå välbehövligt som "den allmänna moralen". Många har protesterat i ryggmärgen – men rädslan för att trampa in på den heliga individualismen gör ibland att försiktigheten slår till också när en befogad indignation vore helt på sin plats.

DÄRFÖR ÄR det viktigt att Laajasalos kvitton och fakturor reds ut ordentligt. Det drar en gräns och är enda sättet för kyrkan att hålla rent i systemen. Det är också enda sättet för Laajasalo själv att gå vidare.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: ROSE-MARIE BONNS

"Livet på jorden bjuder på saker som de här åt oss alla, så varför skulle just jag klara mig undan?"

Trygg i Guds närhet

Rose-Marie Bonns brukar tänka att vi inte har några garantier för någonting. Istället ser hon allt som är gott i livet som en nåd. Med den livsinställningen ligger alltid tacksamheten nära till hands.

TEXT OCH FOTO: JOHANNA GRANLUND

Rose-Marie Bonns har varit sjukskötare under hela sitt yrkesverksamma liv. De sista tjugo åren innan hon gick i pension jobbade hon på onkologen, det vill säga avdelningen för cancer-sjuka, vid Vasa centralsjukhus.

– Det här var verkligen mitt arbetsfält och den bästa arbetsplats jag har haft, säger hon. Visst kunde det vara jobbigt, men atmosfären var på något sätt så tacksam och jag saknar patienterna.

Många gånger kämpade Bonns patienter inte bara med sjukdomen, utan också med andliga frågor.

– Jag märkte att människor bar på så mycket skuld. De frågade sig om sjukdomen var Guds straff. Det var väldigt meningsfullt att få samtala med dem och hjälpa dem utöver det rent fysiska.

Rose-Marie Bonns var tvungen att gå i förtidspension på grund av ledgångsreumatism. Inför pensioneringen frågade hon sig vad hon skulle fylla tiden med.

– Ändå har jag inte varit utan att göra en enda dag, säger hon nu lite förundrat med blicken i backspegeln. Jag har engagerat mig i väntjänsten och jag har många telefonvänner som brukar ringa och prata. Det finns nöd och ensamhet bakom nästan alla gardiner, så man blir inte utan uppgifter.

Hemma i många sammanhang

Redan som liten drömde Rose-Marie Bonns om att bli sjuksköterska. Hon

är uppvuxen i Vasa och beskriver sin barndom som trygg och god. Hemmet på Rådhusgatan var omgivet av kyrkor och Bonns brukar säga att hon skulle ha hunnit till sju olika söndagsskolor på samma söndag om hon hade skyndat sig riktigt mycket. Som sexåring upplevde hon en tydlig omvändelse.

– Jag hörde en röst som sa till mig: "Rose-Marie, du har inte ett rent hjärta." Jag ville ha ett rent hjärta, och en tant på ett möte bad för det här. Efter den stunden har jag alltid känt att jag har frid med Gud och att jag är trygg.

Samma år blev hon via söndagsskolan bekant med sin blivande man **Johan Bonns**.

– Det fanns många troende ungdomar i Vasa under min uppväxt och vi hade ofta gemensamma möten i de olika frikyrkorna, ibland också med den lutherska församlingen. Tack vare det här känner jag mig hemma i många olika sammanhang och jag tycker inte om gränsdragningar kyrkor emellan.

Johans sjukdomstid

Rose-Marie och Johan Bonns gifte sig år 1964. Johan var folkskollärare och paret bosatte sig där han fick jobb, först några år i Vasa och i Petalax innan de slutligen landade i Solf. Nu räknar Rose-Marie fyrtiofem år som Solfbo.

Johan Bonns hann bara vara pensionär i ett och ett halvt år innan han år 2002 blev diagnostiserad med bröstcancer.

– Då började en lång resa med operation, strålbehandlingar och mediciner som pågick i många år, berättar Rose-Marie Bonns.

Några år efter diagnosen skulle Johan sjunga på ett möte. Han sjöng två verser, sedan tystnade han plötsligt. Det visade sig att ena stämbandet var så gott som förstört och Johan kunde inte längre tala eller använda rösten. Efter det här följde det ena slaget på det andra då nya cancerumörer hittades på flera olika ställen i kroppen.

– Under de sista veckorna av Johans liv vårdade jag honom här hemma med hjälp av hemsjukvårdare. Han gick bort i april 2014. Under hela hans sjukdomstid kunde vi tala om allting, också om hur det skulle bli sedan då

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör

May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors

Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten

Norrmalmsgatan 21 A,
68600 Jakobstad

tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson

tfn 040 831 6322

Christa Mickelsson

(tjänstledig)

Johan Sandberg

(Österbotten)

tfn 040 831 3599

Nicklas Storbjörk

tfn 040 831 6545

Sofia Torvalds

tfn 040 831 6748

Emelie Wikblad

tfn 040 831 6836

Webbredaktör:

webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho

tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab

Bank: Danske Bank

IBAN: FI34 80001301 158540

BIC: DABAFIHH

Paradbild: Delil Souleiman/

Lehtikuva/AFP

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**.

Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:

Erika Rönngård

tfn 040 831 6614,

annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:

Färg 2,05 €/spmm

Svart-vit 1,65 €/spmm

+ **Moms 24%**

Radannonser:

4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:

1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.

För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:

fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,

tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,

tfn (06) 347 0608,

eller 0500 924 528,

fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:

Finland & Norden 65 €

Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

han var borta. Det kändes tryggt.

Fast Rose-Marie hade trott att hon var beredd kändes allt totalt annorlunda då Johan var borta.

– Första kvällen jag var ensam i det tomma och tysta huset bad jag Gud att han skulle fylla det med frid så att jag aldrig skulle behöva vara rädd. Den bönen har jag fått besvarad.

Tar inget för givet

Rose-Marie Bonns har själv problem med hjärtat och lider av reumatism och av en synskada som kom smygande under Johans sjukdomstid. Hon kan inte längre läsa eller köra bil och ser inga detaljer.

– Synskadan har varit en stor omställning för mig. Jag, som alltid har va-

ROSE-MARIE BONNS ser med tacksamhet tillbaka på åren på onkologen vid Vasa centralsjukhus.

rit socialt aktiv, kan inte längre komma och gå som jag vill. Jag saknar också läsandet väldigt mycket.

En assistent hjälper Bonns med vardagsbestyren några gånger i veckan. Bonns lyfter dessutom fram all hjälp som hon får av sönerna med familjer och av grannar och vänner.

Trots de senaste årens svårigheter har Rose-Marie Bonns aldrig känt någon bitterhet mot Gud.

– Livet på jorden bjuder på saker som de här åt oss alla, så varför skulle just jag klara mig undan? I stället tycker jag att Gud har varit så god mot mig hela livet. Det är en trygghet och en hjälp att få be i alla situationer.

Bonns brukar också be för andra. Ibland blir hon tillfrågad och ibland

frågar hon själv om hon får be när någon berättar om ett problem.

– Jag ber för att jag hoppas att människor ska få uppleva att Gud är verklig, att han är en hjälpens och tröstens Gud. Ibland får jag tydliga bönesvar, ibland inte. Huvudsaken är ändå att lämna problemen åt Gud och att lita på honom.

Hon uppmanar alla att ta hand om varandra.

– Vi har inga garantier för morgondagen. Ibland på jobbet kunde det vara knäpptyst då jag gick in i ett rum där de anhöriga satt tillsammans med en döende. Då brukade jag be dem att säga det vackraste de kunde till den döende, innan det var för sent. Här spelar också förlåtelsen en stor roll.

ROSE-MARIE BONNS

FÖDD 1941 I VASA OCH BOR I SOLF.

FAMILJEN BESTÅR AV SÖNERNA JOAKIM OCH ULF MED FAMILJER. MAKEN JOHAN GICK BORT 2014.

JOBBADE SOM SJUKSKÖTARE FRAM TILL PENSIONERINGEN 1991.

ENGAGERAD I VÄNVERKSAMHET, VILL HA ETT ÖPPET HEM FÖR ALL SOM VILL HA EN SAMTALSSTUND.

Helsingfors församlingarna utreder ekonomin

UTREDNING. Församlingarna i Helsingfors ska beställa en utomstående utredning av ekonomin.

Församlingarnas ledningsgrupp beslöt senaste vecka att anlita en neutral expert för utredningen. Utredningen omfattar bland annat den interna kontrollen av rutinerna kring godkännandet av räkningar och hur kreditkortet används.

– Vi ska utreda det här grundligt. I ett ansvarsfullt och öppet agerande ingår inga oklarheter. Den oberoende utredaren kommer samtidigt att gå igenom de oklarheter som förekommit i offentligheten, säger sällskapetens direktör **Juha Rintamäki**.

Med det avser han främst de oklarheter kring Helsingforsbiskopen **Teemu Laaja-**

JUHA RINTAMÄKI. FOTO: ARKIV

salos kreditkortsanvändning medan han var kyrkoherde i Berghäll.

– Med de uppgifter som föreligger nu handlar oklarheterna i kreditkortsanvändningen och resräkningar om enskilda fall och personer, säger Rintamäki. De överlägset flesta inköpen har gjorts enligt direktiven. Laajasalo försäkrar på stiftets hemsida att han kommer att samarbeta med utredarna.

– Det är bra att saken ut-

reds. Jag gjorde felbedömningar i min förra tjänst och jag vill be alla om ursäkt. Helsingforspolisen har meddelat Laajasalo att de undersöker saken. Tills vidare handlar det inte om en förundersökning.

För några veckor sedan specificerade Helsingfors samfällighet sina direktiv över användningen av kreditkortet. Samtidigt skärp-

tes direktiven för hur räkningarna ska godkännas. Förvaltningsdirektör **Jussi Muhonen** godkänner häfter kyrkoherdarnas räkningar. Rintamäki godkänner Muhonens räkningar medan ordförande för gemensamma kyrkorådet **Marja Heltelä** godkänner Rintamäkis räkningar. Hon är kyrkoherde och hennes räkningar godkänns av Muhonen.

Var tolfte kristen i världen upp

FÖRFÖLJELSE. Nordkorea och Afghanistan är de farligaste länderna att leva i som kristen. Nordkorea har toppat listan flera år men nu hotas den tvivelaktiga äran att inneha tätpositionen av Afghanistan.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Det här visar World Watch List 2018 som offentliggjordes senaste vecka.

Av världens 2,48 miljarder kristna upplever var tolfte en hög nivå av förföljelse för sin tros skull. Det är 215 miljoner människor. De allvarligaste förföljelserna sker i Asien och i Afrika, där var fjärde respektive var åttonde kristen förföljs. Av de 650 miljoner kristna som bor i de 50 länderna på listan upplever var tredje allvarliga hot.

Sedan 2014 har förföljelsen ökat varje år i både Nordkorea och Afghanistan enligt det poängsystem som organisationen Open Doors har som grund för listan.

– De kristnas situation i Afghanistan är nästan lika dålig som i Nordkorea. I Afghanistan räcker endast en misstanke om att någon konverterat till kristen tro för personen kan dödas av släkten eller myndigheterna. Det här understryker vikten av det ansvar myndigheterna i Finland har när de behandlar asylansökningar, säger **Miika Auvinen**, verksamhetsledare för Open Doors Finland.

Av de maximala 100 poängen har Nordkorea 94 och Afghanistan 93. De övriga länderna i topp där förföljelsen beskrivs som extrem är Somalia, Sudan, Pakistan, Eritrea, Libyen, Irak, Jemen, Iran och Indien.

Hindunationalister oroar

Nya länder på årets lista är Nepal och Azerbajdzjan. De ökade påtryckningarna som radikala hinduer utövar på kristna i Nepal förde landet direkt till en 25:e plats. På 45:e plats finns Azerbajdzjan därifrån det kommit flera rapporter om polisrazzior och arresteringar mot kyrkor och kristna. Det har dessutom blivit lättare att få information från landet.

Auvinen bekymrar sig speciellt för situationen i Indien.

– Det hindunationalistiska BJP-partiet som blev regeringsparti 2014 har som målsättning att göra Indien till en hinduistisk stat innan 2021. Det har lett till ökat våld mot andra religiösa grupper som kristna, muslimer och sikher.

Under rapporteringsperioden för listan, den 1 november 2016 till den 31 oktober 2017, dödades militanta hinduer minst åtta kristna i Indien. Åtminstone 34 kyrkor vandaliserades, 635 kristna arresterades eller fängslades utan rättegång och minst 336 kristnatvingades

”I länder där det inte finns religionsfrihet respekteras sällan de mänskliga rättigheterna”
Miika Auvinen

fly från sina hem. Totalt utsattes nästan 24 000 kristna för angrepp i Indien.

Open Doors granskning visar att minst 3 066 kristna dödats på olika håll i världen för sin tros skull under rapporteringsperioden.

Antalet döda har mer än fördubblats sedan året innan då 1 207 kristna dödades. Antalet är ändå betydligt lägre än i

rapporten från 2016 då 7 106 dödades. Att antalet döda minskade till år 2017 beror främst på Boko Harams minskade aktivitet i Nigeria. Nu har beväpnade muslimska boskapsskötare från folkgruppen fulani trappat upp våldet i Nigeria igen. Nigera ligger nu efter Pakistan på andra plats på listan över länder där mest våld utövas mot de kristna.

Mest våld i Pakistan

Med förföljelse avser Open Doors inte bara våld utan även begränsningar, diskrimineringar och aggressivitet som enskilda kristna eller församlingar upplever på grund av sin övertygelse. Förutom våldet bygger poängsystemet på studier av hur de kristnas privatliv, familjeliv, sociala nätverk, livet som medborgare

OPEN DOORS
World Watch List
2018

	Privatliv	Familjeliv	Sociala nätverk	Livet som medborgare	Kyrkoliv	Våld	Totalpoäng
1 Nordkorea	16,667	16,667	16,667	16,667	16,667	10,556	93,9
2 Afghanistan	16,667	16,667	16,667	16,667	16,667	10,000	93,3
3 Somalia	16,042	16,233	16,059	16,341	16,354	10,370	91,4
4 Sudan	14,167	14,503	14,263	15,625	16,042	12,037	86,6
5 Pakistan	14,375	13,542	13,782	14,974	13,125	16,667	86,5
6 Eritrea	15,208	14,503	15,785	16,146	15,156	9,444	86,2
7 Libyen	15,208	15,278	14,183	15,690	15,469	10,370	86,2
8 Irak	14,688	14,744	14,904	14,909	15,052	11,296	85,6
9 Jemen	16,667	16,587	16,406	16,536	16,667	2,593	85,5
10 Iran	13,958	14,103	14,503	15,820	16,406	10,000	84,8
11 Indien	12,604	12,740	13,221	14,714	12,865	14,444	80,6
12 Saudiarabien	14,896	13,702	14,183	15,486	16,406	4,074	78,7
13 Maldiverna	15,208	15,545	13,462	15,820	16,667	1,111	77,8
14 Nigeria	11,771	11,538	13,141	12,109	12,135	16,481	77,2
15 Syrien	14,375	14,343	14,103	14,453	14,688	3,704	75,7
16 Uzbekistan	15,521	12,099	12,981	13,086	15,990	3,519	73,2
17 Egypten	11,250	12,847	12,179	11,719	9,479	12,407	69,9
18 Vietnam	12,396	8,413	12,660	14,193	13,802	7,407	68,9
19 Turkmenistan	15,208	10,256	12,901	12,826	15,156	1,852	68,2
20 Laos	12,917	8,574	13,622	13,867	14,896	3,519	67,4
21 Jordanien	13,229	13,301	11,538	10,872	12,969	4,259	66,2
22 Tadzjikistan	13,333	11,298	11,779	11,849	12,865	4,259	65,4
23 Malaysia	11,979	14,904	12,821	12,435	9,271	3,889	65,3
24 Myanmar/Burma	11,562	11,058	13,221	10,417	10,990	7,778	65,0
25 Nepal	12,604	11,939	10,737	11,458	12,396	4,630	63,8
26 Brunei	14,271	14,183	10,657	10,221	13,490	0,926	63,7
27 Qatar	13,438	12,901	11,699	11,263	14,115	0,000	63,4
28 Kazakstan	12,812	10,016	10,176	12,174	13,698	3,704	62,6
29 Etiopien	9,792	10,016	10,817	10,872	10,521	10,370	62,4
30 Tunisien	11,875	13,221	10,577	10,742	12,031	3,889	62,3
31 Turkiet	12,500	9,696	9,776	11,654	9,635	8,704	62,0
32 Kenya	11,979	10,897	10,016	7,878	11,667	9,444	61,9
33 Buthan	11,875	11,619	12,420	11,393	13,125	1,111	61,5
34 Kuwait	13,438	12,580	11,619	10,872	12,292	0,370	61,2
35 Centralafrikanska republiken	8,958	8,093	10,096	8,919	8,750	16,111	60,9
36 Palestinska territorier	12,083	12,821	10,737	10,482	12,604	1,111	59,8
37 Mali	11,354	9,615	11,218	8,073	9,167	9,630	59,1
38 Indonesien	10,312	10,978	11,458	10,026	9,271	6,852	58,9
39 Mexiko	8,333	7,612	12,099	10,677	9,688	10,370	58,8
40 Förenade Arabemiraten	13,646	12,179	10,016	10,417	11,823	0,185	58,3
41 Bangladesh	10,417	8,814	11,378	9,570	7,500	10,000	57,7
42 Algeriet	12,292	13,061	7,452	10,352	12,448	2,037	57,6
43 Kina	9,167	7,212	8,013	10,677	13,333	9,074	57,5
44 Sri Lanka	11,146	7,612	10,497	11,263	10,104	6,852	57,5
45 Azerbajdzjan	13,125	9,135	9,295	11,068	12,396	2,407	57,4
46 Oman	12,083	12,179	9,856	9,440	12,552	1,111	57,2
47 Mauretanien	11,458	11,298	11,138	12,174	11,042	0,000	57,1
48 Bahrain	12,917	13,141	10,176	9,896	10,312	0,185	56,6
49 Colombia	7,917	7,612	11,939	8,594	8,490	11,852	56,4
50 Djibouti	12,188	12,240	10,337	9,896	11,667	0,000	56,3

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvågen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

ROM DIALOGRAPPORT

Biskopar träffar påven

Fyra finländska biskopar ska träffa påven **Franciscus** den 25 januari.

Under det privata mötet överlämnar biskoparna rapporten *Communio in Growth. Declaration on the Church, Eucharist,*

and Ministry. (Fritt översatt: En växande gemenskap. En förklaring över kyrkan, nattvarden och ämbetet). Rapporten bygger på lärosamtal mellan den evangelisk-lutherska och den katolska kyrkan.

I januari varje år reser en biskop från den evangelisk-lutherska kyrkan till Rom i

samband med en bönevecka. I år har turen kommit till Esbiskopen **Tapio Luoma**. Med på resan är den katolska biskopen **Teemu Sip-po** och den ortodoxa biskopen **Arseni**. Lappobiskopen **Simo Peura** deltar i resan i egenskap av representant för dialogkommissionen.

MEDLEMSKAP KYRKAN

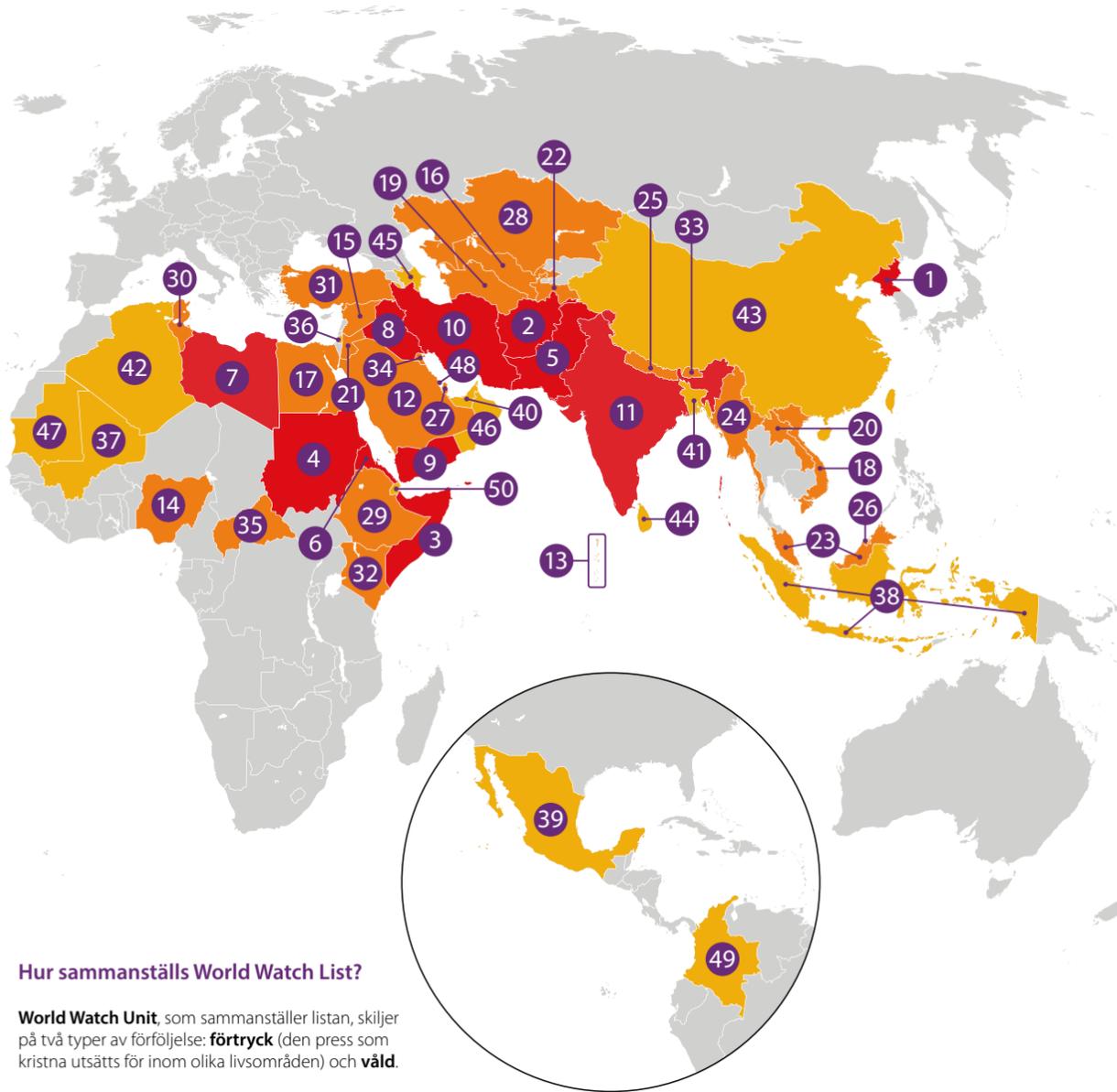
71 procent hör till kyrkan

I slutet av år 2017 hade den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland 3 904 284 medlemmar. Det är 71 procent av alla finländare, det vill säga en procentenhet färre än året innan.

Under fjolåret skrev 52 268 medlemmar ut sig ur kyrkan medan 16 492 skrev in sig. 33 748 barn under ett års ålder döptes och 44 325 medlemmar dog.

Statistiken visar att Bergö med sina 400 medlemmar är landets minsta församling medan Jyväskylä är den största med 95 446 medlemmar.

lever förföljelse

Hur sammanställs World Watch List?

World Watch Unit, som sammanställer listan, skiljer på två typer av förföljelse: **förtryck** (den press som kristna utsätts för inom olika livsområden) och **våld**.

Det förtryck som kristna upplever mäts i fem olika områden: **privatlivet, familjelivet, sociala nätverk, livet som medborgare** och **kyrkolivet**. I ett sjätte mätområde mäts förekomsten av **våld**. Insamlad data och statistik från de olika kategorierna översätts till poäng där **16,667 är maxpoäng inom varje kategori**. Länderna rankas sedan efter den totala poängsumman.

Rapporteringsperioden för WWL 2018 skedde under den 1 november 2016 till den 31 oktober 2017.

och kyrkolivet påverkas i landet.

Det gör att Pakistan får maximala poäng för våld medan det i Maldiverna knappt förekommer något våld alls. Att semesterorten Maldiverna ändå är på listan beror på att man i praktiken omöjliggjort all församlingsverksamhet. Både Nordkorea och Afghanistan har maximala poäng när det gäller

förtryck utan våld. Dessutom ligger de högt också på listan över våldsbena länder, Nordkorea med 10,6 av 16,7 poäng och Afghanistan med 10,0.

Tio i topp över länder där det utövas mest våld mot kristna är Pakistan, Nigeria, Centralafrikanska republiken, Indien, Egypten, Sudan, Colombia, Irak och Nordkorea.

I länder där det inte finns religionsfrihet respekteras sällan de mänskliga rättigheterna. Därför har World Watch List en större betydelse än enbart för de kristna, säger Auvinen.

Förföljelsen av kristna har ökat i världen de fem senaste åren. Det gäller i synnerhet Asien. De radikala islamisterna har skapat förföljelse, inte bara i Mellanöstern utan också i länder som Filippinerna och Bangladesh. Radikal islam har ökat också i Afrika, i länder som traditionellt ansetts vara kristna som Nigeria.

Även den buddhistiska och den hinduistiska nationalismen har klart ökat i Asien.

Open Doors är en internationell organisation, grundad 1955, som strävar efter att hjälpa förföljda kristna i över 60 länder. I Finland inledde Open Doors sin verksamhet våren 2015 som en del av den världsomfattande organisationen. Open Doors verkar på en ekumenisk kristen grund och är politiskt obunden.

VÅGA FRÅGA

Barn och förlåtelse

MARIA SUNDGREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarförfrågor om familj och relationer.

Vi försöker lära vår snart fyraåring att säga förlåt, men hittills har det varit tvärstopp. Hur kan man lära barnet att använda detta ord? Vid vilken ålder kan man förvänta sig att barn kan behärska det?

ATT SÄGA FÖRLÅT är inte lätt! Ibland tror jag att vi vuxna ofta tvingar barnen att säga förlåt, utan att de egentligen förstår varför. Vi behöver börja med att förklara varför vi ska säga förlåt och vad det innebär. Vi får förklara att vi ibland säger dumma saker eller gör dumma saker, som gör att andra människor blir ledsna, och då får vi be om förlåtelse. Det är svårt för ett barn, eller en vuxen, att be om förlåtelse om vi inte tycker

att vi gjort eller sagt någonting fel. Ibland kan helt ärliga åsikter vara sårande. Vi får förklara att andra människor kan bli ledsna av det vi säger och då kan det vara på sin plats med ett förlåt. Jag tänker att vi många gånger kanske har sagt förlåt utan att egentligen mena det. Ett förlåt borde alltid vara uppriktigt och ärligt. Vi behöver nog öva oss i att säga förlåt, för det kommer inte så naturligt.

I all barnuppfostran, eller i allt umgänge med barn, gäller handlingar mycket mera än ord. Det vill säga, våra barn gör inte som vi säger utan de tar efter det vi gör. Vi föregår med endera gott eller mindre gott exempel. Alltså behöver jag som vuxen och förälder också öva mig i att förlåta. Jag behöver be barnet om förlåtelse när jag gör fel. Då behöver jag förklara för barnet att jag gjorde fel, att jag sa dumma saker, kanske på grund av att jag blev sårad eller att jag var irriterad på någonting annat. Oberoende av bakomliggande orsaker så har jag alltid rätt att svara barnet. Dessutom behöver vi som vuxna alltid ta vårt ansvar. Vi får aldrig skuldbelägga barn och skylta på dem. På samma sätt behöver vi som vuxna i en familj kunna be varandra om förlåtelse.

”Vi behöver börja med att förklara varför vi ska säga förlåt och vad det innebär.”

JAG TÄNKER att om ett barn ideligen måste be om förlåtelse, tappar det innebörden i det hela. Vissa barn och vuxna säger kanske förlåt bara för att det hör till, utan att de reflekterar över betydelsen. Vi behöver uppriktigt ångra det vi gjort och ärligt be om förlåtelse, och försöka att sträva till att inte upprepa våra misstag. Dock har vi människor en stor benägenhet för att upprepa våra misstag! Trots det lyckas vi ibland också bryta våra mönster.

Vi behöver öva oss i att berätta åt våra medmänniskor om vi blir sårade eller kränkta. Då har vår medmänniska möjlighet att förklara sig, och i bästa fall be oss om förlåtelse. Många gånger är vi bra på att hitta på ursäkter för vår plumphet. Vi vill på något sätt rättfärdiga det vi sagt: ”Nå, int är det så farligt” eller ”du ska inte vara så känslig”. Allt det kan stämma, men om min upplevelse är att jag blir ledsen av det någon säger, då är min upplevelse korrekt, må då vara att jag är känslig!

Orsaken till vår ovillighet att säga förlåt sitter i en osund stolthet. Vi upplever att stoltheten blir bräckt av förlåtelsen, medan det är precis tvärtom. Genom att våga visa vår sårbarhet växer vi som människor. Det är en styrka att våga visa sig sårbar. Det är bara vår skam som hindrar oss från att visa sårbarhet. Om vi människor vill komma varandra nära, på riktigt, då behöver vi våga vara sårbara och närvarande i det mötet.

En mera osund variant av förlåtelse är att alltid säga förlåt för allt. Då bottnar det kanske mera i en rädsla för konfrontation. Vi vågar inte stå på oss, utan vi förlåter för att undvika en obekvämlig diskussion.

Jag kan inte säga i vilken ålder konsten att förlåta är helt utvecklad, jag är benägen att tro att det kan ta ett helt liv!

FREDSINITIATIV SYDSUDAN

Fredsinitiativ i Sydsudan

Ett fredsinitiativ i syfte att få slut på inbördeskriget har sett dagens ljus i Sydsudan. Institutet bildades på förslag av **Johan Candelin**, verksamhetsledare för First Step Forum. År 2013, bara några år

efter att södra Sudan blivit självständigt från Sudan, utbröt inbördeskriget mellan två politiska fraktioner. Över tiotusen människor har dött och 1,5 miljoner har drivits på flykt.

Flera försök har gjorts att ingå vapenvila men hittills har de varit fruktlösa. De olika grupperingarna li-

tar inte på varandra. Nu råder det en krigströtthet i landet, säger Candelin.

Under julmellandagarna var han i kontakt med människorättsaktivisten **Suzanne Jambo** i Sydsudan. Candelin föreslog då att man skulle bilda ett fredsinstitut som bär självständighetskämpen **John**

Garangs namn.

Garang är respekterad av båda parterna i konflikten och de kan enas bakom honom, säger Candelin.

Förslaget föll i god jord och redan några dagar in på den nya året meddelade Jambo att Dr John Garang Institute for Peace bildats

med henne som ledare.

Det är ett politiskt neutralt forum. Konkret ska de syssla med att kartlägga läget och att bjuda in grupperna att för att finna lösningar för fred.

Några åtaganden har First Step Forum inte för fredsinitiativet. John Garang (1945–2005)

byggde upp och ledde den sydsudanesiska armén Sudan People's Liberation Army under det 22 långa kriget mot Sudan. Han deltog också i fredsförhandlingarna. Garang omkom i en helikopterolycka 2005 när han återvände från ett möte med presidenten i Uganda.

ÄRKEBISKOPSVÄL. Att bevara kyrkans enhet utan att tysta ner dem som tänker annorlunda eller tumma på det befriande kristna budskapet är en av framtidens största utmaningar, enligt Björn Vikström.

Svaren står inte färdiga

TEXT: EMELIE WIKBLAD
FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

I ett annat scenario kunde han ha blivit läkare, matematiklärare eller journalist. Inträdeslitteraturen till medicinska fakulteten låg i väskan när **Björn Vikström** åkte som beväring till Nylandsbrigad.

– Det var under tiden i armén som beslutet att söka till Teologiska växte fram. Då tänkte jag att om jag inte prövar på att studera teologi kanske jag kommer att ångra det senare i livet.

Ungdomsarbetet i hemförsamlingen i Borgå, där han och hans jämnåriga fick ta ansvar som ledare och på olika sätt växa in i församlingsarbetet, var en avgörande faktor. Men berättelsen om hans andliga resa börjar med uppväxten i ett prästhem. Det var pappa **John** som väckte intresset för teologi och mamma **Birgitta** som lärde honom älska kyrkan. I hemmet lärde han sig böner och att tillsammans förbereda och fira kyrkoårets högtider – det senare speglar för honom den gemenskap som kristen tro och församling ytterst handlar om.

Björn Vikström förnekar inte att det också för en präst och prästson händer mycket i livet och världen som prövar tron på en god Gud.

– Frågorna blir man aldrig fri från, men det finns en dimension av förtröstan bortom alla garantier och färdiga svar.

Han återkommer ofta till Jesus på korset.

– Jesus sista ord på korset om att trots allt, mitt i allt, lämna sig i Gud hand – det är tron för mig. Längre än så tror jag egentligen inte att någon av oss behöver komma. Sen handlar det om hur vi i vårt vardagliga liv försöker leva ut tron och vad det betyder i fråga om rättvisa,

jämlikhet, barmhärtighet och omsorg om fattiga och nödlidande.

Det finns inte en entydig plats där Vikström känt att han hör hemma. Rötterna finns på Åland och i Österbotten, han är född i Åbo, uppvuxen i Borgå och har arbetat som präst i Helsingfors, Hangö och femton år i den tvåspråkiga församlingen i Kimito.

– Det jag värdesätter otroligt mycket i prästens arbete är att träffa människor i väldigt olika livssituationer, dela deras smärta, deras drömmar, deras förhoppningar och kunna vara en medmänniska, men också en representant för Guds kärlek och omsorg. Det är ofta de situationer där jag känt mig mest svag, kommit mest till korta, som kunnat bli vittnesbörd om att Gud använt mig och fört mig till den plats där jag behövt vara just då.

Idrotten och nåden

– Att kunna gå ut och springa en timme varannan dag, det är livskvalitet för mig, säger Björn Vikström.

Under studietiden spelade han handboll i två lag och i Kimito var han juniortränare i friidrott och fotboll. För den blivande biskopen blev tränarrollen också en värdefull erfarenhet av ledarskap. Att se barnen och ungdomarna lyckas och överträffa sig själva nämner han som sin bästa idrottsupplevelse.

Men idrotten handlar om mycket mer än tävling: meningsfull fritid och att vara del i en gemenskap. Bollförbundets program *Alla spelar* påminner om kyrkans budskap att människans värde inte är beroende av prestationer. Det är sådan nåd och kärlek Vikström hoppas att kyrkan i dagens samhälle står för.

– Nåd kan till exempel betyda att vi duger inför Gud och inför människor också fastän vi inte är effektiva, fastän vi inte har en massa vänner på Fa-

BJÖRN VIKSTRÖM tycker ärkebiskopen ska vara en lyssnande och diskuterande ledare som ger utrymme för olika åsikter, men också vågar ta ställning och aktivt delta i samhällsdebatten.

cebook eller en massa intressanta arbetsuppgifter på vårt CV eller inte är tv-kändisar.

Han tycker det är viktigt att kyrkan aktivt deltar i samhällsdebatten, för fram de värderingar som springer fram ur tron och Bibeln och vågar ta ställning i svåra frågor, för människor som blir förbisedda eller felbehandlade.

– Det må gälla marginaliserade ungdomar eller ensamma äldre eller papperslösa flyktingar.

Sörjer polariseringen

Vikström läser mycket, både skönlitteratur och teologi, och när han reser lyssnar han gärna på ljudböcker som avkoppling och inspiration. Förutom teologi har han studerat litteraturvetenskap och filosofi. Att skriva, böcker, artiklar och kolumner, ser han som ett sätt att utöva biskopsämbetet:

– Att brottas med den ständiga spän-

ningen mellan ett budskap som förblir detsamma, men som samtidigt behöver kläs i ord och handling på ett unikt sätt här och nu för att bli förståeligt och nå ut till människor som lever i dag.

Han värdesätter kontakten till den akademiska världen, som han också ser som en möjlig framtida utmaning ifall han inte blir vald. Han arbetade tre år vid Åbo Akademi med ett tvärvetenskapligt projekt kring hållbar utveckling och tycker framför allt om att föreläsa och delta i seminariediskussioner.

– Det ger nya impulser för mig som predikant, det tvingar mig att argumentera, att lyssna på sådana som har andra åsikter än vad jag själv har.

Speciellt uppskattar han växelverkan mellan det akademiska och det kyrkliga livet.

– Jag tycker det är viktigt att de som studerar teologi och funderar på att jobba inom kyrkan också under sin studie-

VAL AV
ÄRKEBISKOP
8.2.2018
del 3/5

TRE FRÅGOR TILL KANDIDATEN

Villighet att rusta för framtiden

Biskoparnas uppgift är att slå vakt om kyrkans enhet. Vad är enligt din mening inte kompromissbart ens för enhetens skull?

Naturligtvis kärnan i vår tro, förtröstan på Guds nåd genom Jesus Kristus. Och vår kallelse att älska vår medmänniska som oss själva – i synnerhet de svaga och marginaliserade, både nära och långt borta.

Näm de tre största utmaningarna för den evangelisk-lutherska kyrkan 2018 och framöver?

Att nå ut till unga och unga vuxna och kunna visa att den kristna tron och medlemskapet i kyrkan är en meningsfull och livsbejakande komponent i en helt vanlig människas liv. Det har också betydelse för dopet, att kunna visa för småbarnsföräldrar att dopet är en viktig och värdefull angelägenhet.

Förändringen av verksamhetskulturen som vi kommer att gå igenom. Att kunna gå från att vara en rätt så arbetstagarcentrerad kyrka till en verksamhetskultur som bygger på församlingsmedlemmarnas engagemang.

Den tredje är frågan om att kunna bevara kyrkans enhet på ett sådant sätt att vi inte tystar ner dem som tänker och tycker annorlunda, men inte heller tummar på det befriande kristna budskapet.

När du ser på din kyrka: Vad väcker glädje och hopp just nu?

Jag känner att det nu finns en stor beredskap och villighet hos kyrkans beslutsfattare att också genom svåra beslut forma en kyrka som är bättre rustad att möta framtidens utmaningar, också i en tid när vi har mindre ekonomiska resurser. En vilja att fokusera på kyrkans grunduppgifter.

tid har en levande kontakt till en församling och uppmuntras att reflektera över och växa i sin tro.

Vikström tror inte att färdiga svar på livets stora frågor står att läsa någonstans. Han sörjer när han ser att riktningar inom kyrkan klamrar sig fast vid fiendebilder av varandra och upprätthåller polariseringar mellan vem som är och inte är trogen Bibeln.

– Jag tycker det är viktigt att komma ihåg att det att Bibeln är Guds ord handlar om hur vi i dag tar emot, lyssnar på, förstår och ger Bibelns budskap gestalt i vårt sätt att leva som enskilda kristna och som församling och kyrka.

För honom har det varit en befrielse att upptäcka att frågan om hur vi ska vara som kristna i dag är precis densamma som Paulus och de första kristna funderade på.

– Också vi brottas med Bibelns texter och får försöka fundera på hur vi

som kyrka idag ska förhålla oss till olika samhällsfrågor, som till exempel äktenskap och sexualitet. Hur ska vi förhålla oss till flyktingarna och asylsökande och hjälpa dem, på vilket sätt ska vi där vara trogna det kristna budskapet?

Vikströms svar blir att följa Jesus exempel: starkt förankrad i den judiska traditionen och skrifterna, samtidigt lyhörd för de människor han mötte och för deras konkreta behov.

En lyssnande ledare som tar ansvar

När det kommer till ärkebiskopsposten har Björn Vikström ett familjeärv att bära, på gott och ont. Hans pappa John Vikström innehade den posten stora delar av 1980- och 90-talet.

När **Kari Mäkinen** meddelade att han går i pension blev Vikström kontaktad av människor som önskade att han skulle ställa upp i valet.

– Jag har hunnit vara både församlingspräst och biskop och skrivit om frågor som på många sätt är aktuella i dag, allt från äktenskap och kristet miljöansvar till folkkyrkan i dagens värld. Jag tyckte det var viktigt att åtminstone allvarligt fundera på det. Jag är inte heller färdig att slå mig till ro och vända på pensionsåren. Därför vill jag gärna ställa mig till förfogande och försöka vara det salt och ljus som Jesus kallar oss till, i världen och i kyrkan.

Han vill inte ta sig själv på för stort allvar och hoppas att han är lätt att ta kontakt med, som privatperson och biskop. Han vill gärna föra med sig det finlandssvenska sättet att förhålla sig till kyrkans auktoriteter, som han tror är mer avdramatiserat.

Idealbilden är en lyssnande och diskuterande ledare som ger utrymme för olika röster och tål olika åsikter, men som också vågar ta ställning, visa rikt-

”Jesus sista ord på korset om att trots allt, mitt i allt, lämna sig i Gud hand – det är tron för mig.”
Björn Vikström

ning och bära ansvaret för obekväma beslut som måste fattas.

Björn Vikström är beredd att ta kritik för sina åsikter och handlanden, men osaklig kritik mot honom själv eller andra reagerar han på.

– Om jag upplever att någon ifrågasätter ärligheten i min övertygelse eller kommer med direkt falska beskyllningar – det tycker jag inte är någonting man stillatigande behöver låta ske.

Han vill gärna fortsätta vara en aktiv röst i samhällsdebatten, en roll han tycker Mäkinen skött väl. Samtidigt är han inte okritisk till det sätt på vilken ärkebiskopens roll som hela kyrkans ledare och ansikte utåt förstärkts under de senaste trettio åren.

– Det är viktigt att komma ihåg att en biskop alltid har sin legitimitet nerifrån, från församlingarna. Jag skulle gärna betona ärkebiskopens roll i ärkestiftet lite starkare.

I gränslandet mellan tro och psykologi

BOK. Owe Wikström blev känd för de breda massorna med boken "Långsamhetens lov" som sålt i över 150 000 exemplar. I hans senaste bok "Från ett cafébord i Paris" undersöker Wikström vänskap, tristess och förutsättningarna för det goda samtalet.

TEXT: NICKLAS STORBJÖRK FOTO: ULLA MONTAN

– Utgångspunkten för boken var att jag började skriva om vänskap för att ta reda på vad det var. Jag har ju själv hunnit fylla 72 år och är på väg ut ur arbetslivet, vilket gör att man tappar en del av den naturliga kontakt man har till andra människor. Då har just vänskapen blivit viktigare för mig och jag ville fundera över vad det är för något, hur man kan odla den, säger **Owe Wikström** när vi slår oss ner på ett café i Uppsala.

Wikström är född i Överluleå men Uppsala har sedan länge varit hans fasta punkt i tillvaron och han jobbade åren 1984–2012 som professor på Uppsala universitet. Under åren har det blivit en diger produktion av böcker och texter.

– Många av de böcker jag skrivit har ju varit så väldigt tråkiga. Missförstå mig rätt, jag tycker de är bra och jag är nöjd med dem. Men de är inomvetenskapliga och riktar sig till en akademisk publik. Jag har alltid haft någon form av folkskollärare inom mig men jag har också velat skriva för en publik utanför de akademiska kretsarna.

Som religionspsykolog trivs Wikström bäst i gränslandet mellan religion och de existentiella frågorna.

– Det jag skriver om är inte strikt religiöst men inte heller helt profant, utan det rör sig i gränslandet. Jag är nån slags "gränsbo". Och där trivs jag bra. Vi författare brukar säga att det är bördigast i dalarna mellan bergen. Vilket i det här

fallet blir i området mellan teologi och psykologi. Börjar man prata om religion blir folk nervösa, de har inget språk för det. Jag vill skapa ett språk för folket mitt emellan. Jag tar risken att en del kristna tycker det här bara är flumteologi medan andra säger "fan, jag tror jag blir religiös".

Wikström tycker att de existentiella frågorna får för lite plats idag. Inte bara i samhället i stort utan också inom kyrkan.

– Många präster och kyrkor pratar bara om Jesus hela dagarna men funderar ganska lite på den existentiella grunden, en andlig eller diffus längtan. Med den här boken ville jag göra ett försök att skriva om livsåskådningsfrågor utan att tala om kyrka och Jesus hela tiden. Jag rör mig på en allmän arena, vilket gör att en del uppfattar mig som väldigt sekulariserad. "Tror du verkligen fortfarande," frågar de och jag svarar "Ja, det gör jag absolut men jag har inget behov av att skriva om Jesus och Gud i varenda mening just nu". Tron måste ibland doseras.

I *Från ett cafébord i Paris* är det främst i bokens andra kapitel som Wikström närmar sig de existentiella frågorna. Här tar han avstamp i den västerländska konsumtionskulturen och det ekorrhjul som många befinner sig i. Han konstaterar att vi känner en "grundtomhet" som vi fyller med jobb,

som i sin tur gör att vi kan konsumera. Vilket resulterar i att vi igen är tillbaka på ruta ett där vi känner tomhet. Tomheten är terapiresistent.

Men vad är ditt konkreta råd, hur kommer vi ut ur det här ekorrhjulet?

– Där tänker jag mer som gammal sjukhuspräst och psykolog inom psykiatrin: När det händer något väldigt svårt med en själv eller någon man älskar så drivs man till att ifrågasätta sitt liv. Och jag tror att en typ av preventiv åtgärd är att man ställer sig existentiella frågor innan man hamnar i de här situationerna. Jag tror att det är en viktig preventiv åtgärd att vistas i tillvarons yttre skärgård ibland. Förr eller senare förs vi ju alla dit vi inte vill.

– Men inbyggd i tillvaron finns en grundläggande skörhet som gränsar till tomhet, som i sin tur gränsar till dödsångest. Jag tänker mer och mer på det här, märker jag själv med stigande ålder. När jag skriver om existentiella frågor är det ett försök att skapa en slags beredskap över att tillvaron är provisorisk. Vilket är en vemodig känsla. Samtidigt är den reell, det går inte att smita ifrån. Och så lägger jag in lite hjälpmedel för hur man kan handskas med det här.

Om man ändå tillåter sig att ställa sig frågan om livets mening. Hur ser du på den?

– Svaret på den beror på vilken religion man tillhör, vilken tolkningsram man har. Jag själv är bekväm som kristen även om en del tycker att jag är naiv. Men det skiter jag faktiskt i. Varför ska man skämmas för sin tro? Att tro är ju inte detsamma som intellektuell ohyderlighet, utan det är att man vistas ute i den sfär där varken tro eller vetande går att verifiera. Det finns ett gudomligt kanske. Och där för jag in min tro medan andra kanske för in andra saker.

Hur ser du att andra fyller det hål av tomhet som du själv fyller med tron?

– För många är estetiken ett sätt att fly, att uthärda, att förhålla sig till gåtor. Man fyller det med musik, litteratur, naturupplevelser eller poesi. Som **Arja Saijonmaa** sjunger: "Jag vill tacka

OWE WIKSTRÖM är religionsvetare, psykoterapeut och präst.

"Att tro är ju inte detsamma som intellektuell ohyderlighet, utan det är att man vistas ute i den sfär där varken tro eller vetande går att verifiera."

Owe Wikström

Haile Sellassie har ordet

BOK

Må detta nå Monsieur Stjärne!
Krigskorrespondens mellan Etiopiens kejsare Haile Sellassie I och en svensk missionär

Författare: Ezra Gebremedhin
Förlag: EFS Budbäraren

Den svenska missionsorganisationen EFS och Etiopien har många gemensamma band. Mekane Yesus kyrkan i Etiopien är en frukt av EFS missionsarbete. Banden mellan Sverige och Etiopien dokumenterar **Ezra Gebremedhin** i boken *Må detta nå Monsieur Stjärne*.

Gebremedhin har kommit över en unik samling brev som skildrar vänskapen mellan den svenska Etiopienmissionären Per Stjärne (1895–1984) och kejsare

Haile Sellassie (1892–1975). Brevet utgör grunden för boken.

För den som är intresserad av EFS och Etiopiens historia ger boken intressanta insikter i banden mellan länderna. I synnerhet åren 1936–41 då Haile Sellassie levde i landsflykt under den italienska ockupationen.

Är man inte insatt i EFS eller Etiopiens historia kan det vara svårt att sätta breven, brevskrivarna och

många av händelserna i ett sammanhang. Det är inte bara kejsaren som skrivit brev utan också många andra i hans stab.

Vem Per Stjärne är och hur hans vänskap med kejsaren började förblir frågetecken.

Ur ett finländskt perspektiv är kejsarens brev till Stjärne den 19 december 1939, under vinterkriget, särskilt intressant. "Min sorg är oskiljaktig från minoritetsnationer och sär-

skilt från Finlands folk som nu kämpar för sin frihet," skriver Haile Sellassie.

En av de många personer som omnämns i boken är den svenska piloten **Carl Gustaf von Rosen**. Under fortsättningskriget 1940 utförde han ett bombuppdrag mot Sovjet med Hanssinjukka, en DC-2:a som han köpt och donerat till flygvapnet. Planet har restaurerats och finns numera utställt i Tavastehus.

JOHAN SANDBERG

livet som gett mig så mycket". Det är en sekulär teologi för många. Och om jag ser bland människor i min omgivning så är det vanligt att man försöker fylla det jag kallar ett "existentiellt vakuum" med vänner.

Men kan behovet av att fylla det här vakuumet vara beroende av person och personlighetstyp? Vissa människor verkar ju kunna vandra genom livet utan att känna ett behov av att ägna särskilt mycket tid åt de existentiella frågorna.

– Det finns ju vissa personlighetstyper som är väldigt lugna och stabila. Visst vet de om det här med döden, exempelvis, men det stör dem inte särskilt mycket. De har en slags grundläggande stabilitet. I den meningen kan man säga att personlighetsvariabler bestämmer graden av existentiell oro. Men som gammal sjukhuspräst skulle jag säga att det också finns situationsvariabler som påverkar det här väldigt starkt. Om man får ett tungt sjukdomsbesked som rör en själv eller någon anhörig blir man betydligt mer benägen att reflektera och fundera kring de existentiella frågorna.

Det här med personlighetstyper är svårt att förbigå när vi pratar om bokens tredje och sista kapitel som handlar om det goda samtalet. Wikström plockar upp ett antal exempel och nämner egocentrikerna som en typ av "samtalsmarodörer", personer som har en tendens att kväva goda diskussioner med sin självupptagenhet. Som konkreta exempel nämner han "detaljfetisisten", "besserwissern" och "skitprataren". Sådana omöjliggör ett längre seriöst samspråk. Det här är ofta en yrkesskada hos den som är lite auktoritär men därför helt utan auktoritet.

Hur hanterar man en samtalsmarodör?

– Jag tycker helt enkelt att man ska punktera samtalsmarodörerna. Det kan verka oartigt, hårt eller sårande. Men om det inte sker riskerar samtalet förvandlas till en långpratande solistuppvisning. Det är långt ifrån den goda dialogen där båda parter lyssnar och talar ungefär lika mycket. Det är sådana som behövs mer än nånsin i vår sekulariserade tid.

Underströmmar av tragik

DIKTSAMLING

7

Författare: Martina Moliis-Mellberg
Förlag: Schildts & Söderströms

på transparens men samtidigt en gräns för hur långt läsaren tilläts komma. Berättelserna är strukturellt sammanhållna med en

7 är en prosalyrisk diktsamling som man kan närma sig från olika utgångslägen. På något plan fungerar den som en parhäst till författaren **Martina Moliis-Mellbergs** tidigare uppmärksammade diktsamling A. De fem havsrelaterade sviterna i 7 är egentligen små fascinerande berättelser med namn som "Stilla havet" och "Norra ishavet". De kan läsas utan bakgrundskunskap om de gestalter som framträder, en form av fiktiva, nästan transcendentala diktjag som står i konflikt mellan medvetandet och det omedvetna.

Vill man vidga sin läsning kan en ingång vara att skaffa bakgrundsinformation om de sammanhang där gestalterna, som författaren tagit sig friheten att låta leva vidare i fiktiv form, uppträder. Här hittas till exempel karnevalkungen **Norbert Witte**, forskaren **Jacques Piccard** som förknippas med Marianergrav och det ryska geniet **Lomonosov**. Andromeda och Aiolos i "Adriatiska havet" är i det här sammanhanget inga grekiska mytologiska väsen, utan två ungdomar på en turistö.

Dikterna har en underström av tragik och misslyckanden. Det är nedåt det drar, och i det här fallet låter författaren det otämbara havet med sina många skikt bilda det övergripande scenrummet. Varje svit påminner om en vattenfylld solitär glaskub som bjuder

övergripande tematik som ensamhet och längtan, där flykten till havet görs för att undkomma jaget.

I "Östersjön" framträder en person som valt att åka ut till en avlägsen liten ö. Till en början är den självvalda ensamheten och sysslolösheten enbart frigörande, men i en smygande och accelererande dramaturgi förändras atmosfären, syrsorna tränger sig in och gör tillvaron oroväckande kuslig. Texten är skriven utifrån ett påträngande du-perspektiv. "Du har rutiner. Det tycker du om..." "Du halkar. Slår armen, handen, läret och ett knä".

I "Atlanten" står diktjagets våldsamma passionerade strävan efter att förverkliga grandiosa drömmar i centrum. Det sker utifrån en förstärkt självkänsla som nästan förefaller vara nedärvd, som arvssyndens. Konkret handlar det om en strävan efter att bygga ett nöjesfält som inte enbart är ett upplevelsecentrum utan en helt ny civilisation.

Dikterna känns starkt personifierade och handlar om just de personer som de handlar om. Men vill man lyfta "Atlanten" till en samhällskritisk nivå, kan man dra paralleller till dagens prestationsinriktade samhälle som bär på samma osunda drag. En strävan efter att allt hela tiden bör växa och bli mer framgångsrikt, samtidigt som vi hotar att förlora oss själva i djupet.

■ CAMILLA LINDBERG

MARTINA MOLIIS-MELLBERG. FOTO: HELEN KORPAK

PÅ TVÄREN EMELIE WIKBLAD

Det är okej, vi börjar i februari

Har du hållit dina nyårslöften? De är ett populärt sätt att motivera sig till en förändring, även om någon kanske tycker att de mest orsakar stress och ångest.

En del skriver

upp sina löften, berättar om dem för sina vänner och ser tillbaka på dem i slutet av året, andra uppfinner ett löfte vid tolvslaget och har gett upp vid trettondagen.

En klassisk bild förknippad med nyårslöften är den av gymmen som fylls i januari för att tömmas igen fö-

re påsk. Ganska få stora livsstilsförändringar startar egentligen den första januari.

Jag tycker ändå årsskiftet är ett minst lika bra tillfälle som något annat att reflektera över saker du skulle vilja förändra. Du behöver inte ha bestämt dig vid tolvslaget, det är okej om den för-

sta veckan i januari inte gick så bra. Men ta inte misslyckandet som en ursäkt för att ge upp till nästa år.

Ett par saker jag funderat på att lova i år är: Att of-tare diska efter maten utan att bli ombedd och att bokföra inköp för att se om något i mitt liv slukar onödigt

många slantar.

Mitt livs hittills mest lyckade nyårslöfte var att be af-tonbön varje kväll. Det höll jag i nästan tre år, tror jag. Ett vedertaget råd för att lyckas med en förändring är just det: Gör det till en vana. Visst kan livet förändras och vanorna därefter. Då blir det

kanske en bön i bussen eller tåget som gäller i stället.

Men jag tror åtminstone på att skriva ner löftena och berätta om dem för andra, så det gjorde jag just. Gör det du också! (Det behöver inte vara i en tidning). Och kom ihåg att vi alltid kan börja i februari.

KAARTOS

Snöskotersafari & Båt

Ove 050-530 8062,
BjörköTurer i Kvarkens naturvärld-
sarv. Med båt eller skoter,
sommarsom vinter.Välkommen till Lappo, Brändö
-en genuin skärgårdsupplevelsewww.pellas.ax
info@pellas.ax
tel. 040 8324 333

ÅLAND

**KOM MED TILL
HOLLAND OCH****TULPANERNA 16-24.4.2018**Amsterdam, Keukenhof, Nordsjövallen
Närm.info och anm.:
Catharina Hindrén 0503281209Arr. **WIKSTRÖMS BUSSTRAFIK Ab**
www.wikstromsbustrafik.fi**Våren med OT**

Hälsoresor till Pärnu

Sköna och avkopplande dagar
Spa Tervis. Bekväma restider.
Resor: 24.2-3.3, 17-24.3,
24-31.3, 15-21.4.**Weekend i Stockholm**Shopping och kultur i Stock-
holm. Bussen skjutsar också
till Mall of Scandinavia.* 1-4.3. Show med Bo Kaspers
* 13-15.4. Musikalkomedin
Gentlemen
* 20-22.4. Komedin Macken**Piaf på Åbo Svenska
Teater**Musikdramat "PIAF-jag ångrar
ingenting" på Åbo Svenska
Teater med Emma Klíngberg
som Edith Piaf. Resa 2-3.3.**Almuñécar**Sköna dagar på Spanska
solkusten. Möjlighet att delta i
utflykter. Resa 6-21.4.**Barcelona, Andorra och
Franska Rivieran**Storstaden Barcelona, fursten-
dömet Andorra och Europas
äldsta turistmål - Franska
rivieran. Resa 10-17.4.**Gardasjön**Norditaliens vackra turkosa
juvel. Resa 18-24.4.**Holland**Vårens blomsterprakt i Holland
med Amsterdam, Keukenhof
och Den Haag.
Resa 26-30.4.**I mitten av England**Liverpool, Lake District och
Yorkshire. En innehållsrik resa
med härliga städer och histo-
riska platser på den engelska
landsbygden. Resa 2-9.5.**Skottland**Rundresa i historiens och
romantiskens land. Resa 9-16.5.**Normandie - Paris**Normandie med invasionskus-
ten, Bretagne, dagstur till Jer-
sey och Paris. Resa 21-27.5.**Hotellresor till Tallinn**Bekväma restider, shoppingtur
i Tallinn. Tre centrumhotell att
välja mellan.
Resor: 1-3.3, 30.3-1.4,
28-30.4.**Riga**Fira valborg i vackra Riga.
Resa 27.4-1.5.**Türi blomstermarknad**Den stora blomstermarknaden
i Estlands "vårhuvudstad" Türi.
Resa 17-19.5.**En dag i Stockholm -
Sportlovet**Kryssning med Silja Lines
Helsingforsfartyg. Pris från
98€ / person i fyrbäddss B-hytt.Resekatalogen för 2018
utkommer i januari och
postas till alla i vårt
adressregister.
Beställ den nu om
du inte brukar
få den.Dessa och många
fler resorpå vår hemsida:
www.ot-resor.fi

06-318 4000

**SPA/HÄLSORESÅ
PÄRNU TERVIS
ESTLAND**

18.2-24.2-2018 529 €

BUSS-BÅT-HELPEPENSION
LÄKARBESÖK-
6 DAGARS
BEHANDLINGSPAKET
(3 BEH. PER DAG)RUTT: PARGAS-KIMITO-
EKENÄS O.S.V.TERVIS HAR SERVICE
ÄVEN PÅ SVENSKA

FRÅGA MERA PÅ

PARTOURS0440 524911
partours@parnet.fiMå bra på Spa 2018
med Lindell Travel

- en vedveten satsning!

• 13-19.1	• 7-12.8
• 16-21.2	• 22-28.9
• 10-15.3	• 12-17.10
• 29.3-2.4	• 10-17.11
• 29.3-5.4	• 16-21.11
• 14-21.4	• 10-21.11
• 20-24.4	• 2-9.12
• 14-24.4	• 5-9.12
• 10-15.6	

Du satsar på ditt välbefinnande
- vi satsar på personlig service2017 med 15 körda sparesor
- vi fortsätter 2018!Info och bokning:
0443 13 14 15
www.lindelltravel.fiFinlandssvenska kvalitetsresor med svensk-
språkig reseledare och max. 20 resenärer.**ISLAND**

19-26.5.2018

Under denna vecka upplever vi en
innehållsrik resa där vi har tid att utforska
både Reykjavik och landsbygden.
8 dagar - 2.980€**FÄRÖARNA**

14-19.6.2018

Du får se det bästa av Färöarna samtidigt
som du har tid för egna strövtag. Utflyk-
ter varje dag inkluderar lunch.
6 dagar - 2.280€**GÖTA KANAL**

5-8.7.2018

Unna Dig en kryssning på en histo-
risk kanalbåt. Njut av utsökt mat och
dryck, och få gott om tid att umgås.
4 dagar - 1.320€**HURTIGRUTEN**

7-14.8.2018

Världens vackraste sjöresa. Vi får
uppleva många hamnar, tusentals
öar och en makalös natur.
8 dagar - 2.290€

Läs mer på www.martinsresor.ax

Tel. 0457 344 1132
eller mån-fre 9-16
Tel. 018 23 215**INGSVA****RESOR - MATKAT**

Ett urval av våra resor under våren...

• Tallinn	2-4.3, 30.3-1.4 & 27-29.4
• Spa Tervis, Pärnu	18-24.3
• Nordiska trädgårdar, Stockholm	24-26.3
• Vinresa till Toscana	4-9.4
• Mickes matresa till Frankrike	10-17.4
• Peru - fantastisk rundresa	10-26.4
• Blomsterresa till Holland	18-25.4
• Franska rivieran	19-24.4
• Gardasjön	27.4-3.5
• New York - 'The Big Apple'	2-8.5
• Österrike-Slovenien-Kroatien	4-11.5
• Sibenik, Kroatien	15-22.5

Allt detta och mycket, mycket mer...

Ta kontakt med oss för mer information
eller om du vill boka!

www.ingsva.fi • tfn 020 7434 520

SportlovsresorFem hela dagar framme. Perfekt för ensamresande ungdö-
mar från 13 år. Erfarna och nyktra ledare.**Nylandsresan** 17-23.2.2018Uppsamling från Lovisa och Borgå samt från Ekenäs och
Karis via Helsingfors. Pris 540 €.**Österbottenresan** 24.2.-2.3.2018

Start från Vasa. Pris 480 €.

Kolla familje- och ungdomspriser på sportlovsresorna.

YLLÄS

www.raitismaja.fi

Påskresa

28.3.-2.4. Pris: 460 €

Resor i 50 år

Bokningar och information

06-318 0900 / Joonas Turtonen 0400 126 830

Skötarresa3-10.4
Pris: 570 €

info@raitismaja.fi

**HOTELL & RESTAURANG
GULLIVAN**29 dubbelrum 2 enklrum / huonetta
10 båtplatser / venepaikkaa
restaurang med A-rättigheter / ravintola

tel. +358 (0)18 56350

www.gullivan.aland.fi

gullivan@aland.net

Brändö, Åland

Båtar och fiskepaket / veneitä ja kalastuspaketteja
VÄLKOMNA! TERVETULOA! WELCOME!

UR EVANGELIET

”Tidigt nästa morgon, medan det ännu var mörkt, gav han sig av därifrån och gick bort till en enslig plats, och där bad han.”

Läs mera i Mark. 1:29–39.

OM HELGEN

Bota sjuka

Den här söndagen kan kallas trons söndag. I tron har en kristen människa en fast grund för sitt liv.

Jesus offentliga verksamhet har börjat. Genom att undervisa och bota sjuka uppenbarade Jesus sin gudomliga härlighet. Han gjorde under och många kunde vittna om hans makt. Därför väcktes både judar och hedningar till tro på Jesus som hjälpare och frälsare.

RUNT KNUTEN

”Vi inleder med andakt och böneämnen och avslutar med en frivillig promenad i kyrklandskapet.”

Bönepromenad vid Sibbo prästgård tisdag kl. 10.

Fonden för kristet arbete bland barn

förvaltas av Församlingsförbundet och ska främja svenskspråkiga barns kristna fostran och stöda kristet arbete med barn i Borgå stift.

Understöd för kristen barnverksamhet i Borgå stift ansökas till söndagsskola eller söndagsskollärare. Församlingar, kyrkliga föreningar och privatpersoner uppmanas inlämna förslag med motiveringar.

Söndagsskolpris

utdelas till söndagsskola eller söndagsskollärare. Församlingar, kyrkliga föreningar och privatpersoner uppmanas inlämna förslag med motiveringar.

Ansökan och nomineringar bör vara fondens styrelse tillhanda senast 15.2.2018, ansökningsblanketter kan beställas på kontakt@församlingsforbundet.fi.

Styrelsen för Fonden för kristet arbete bland barn

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MARI PUSKA

FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Ett intresse som hållit i sig

POPULÄRKULTURENS HISTORIA är full av berättelser om artister som snabbt har blivit världsberömda och beundrade av stora massor. Nästan lika många historier slutar med att uppmärksamheten efter ett tag, nästan lika snabbt som den uppkom, försvinner. Det kommer nya stjärnor, nya idoler, nya intressen.

Då Jesus inledde sin offentliga verksamhet blev han snabbt en kändis i vissa kretsar. I Markusevangeliet konstaterar lärjungarna för Jesus att ”alla söker efter dig”. Många ville få del av det som han hade att ge. De ville komma nära honom, bli bota-de av honom och få uppleva det som inte riktigt gick att beskriva eller förklara.

Möten med Jesus väckte någonting hos många, någonting som inte försvann trots att hans liv fick ett ganska olyckligt slut. Möten med Jesus väckte tro, som blev

många människors hopp, som gav mening, som de ville sprida vidare så att vi ännu idag får bli berörda av samma tro, hopp och kärlek. Vist fanns det även många som tappade intresset, men många ville hålla fast i det som de hade hittat och många fortsatte att söka efter honom.

Vi människor i dag är inte så annorlunda jämfört med dem som Jesus mötte under den tid när han var en människa bland andra människor. Även vi söker, blir kanske intresserade, nyfikna, besvikna, hittar en mening, får hopp. Kanske väcks tron även hos oss så att vi blir länkar i den långa kedjan av lärjungar som i sin tur berättar vidare om Gud som blev människa. Som söker efter Jesus för att veta mera, för att få del av den frälsning som ingen annan kan bjuda.

■ MARI PUSKA

Mari Puska är en nybliven ålänning som upplever allt det nya både som inspirerande och utmanande. Det gäller även arbetet som kyrkoherde i Mariehamn.

I dag vill hon upptäcka något nytt.

Hennes tips är att våga möta det osäkra, det som väcker mera frågor än ger svar. Det gör livet till en upptäcktsresa som kan leda till något som man inte ens visste att man sökte. Våga tro.

#bönetwitter

Jesus. Hjälp mig i mitt sökande. Lämna mig inte ensam. Hjälp mig att tro. Led mig hem. Amen.

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Mari Puska.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
5 Mos. 32:36–39

ANDRA LÄSNINGEN
2 Kor. 1:3–7

EVANGELIUM
Mark. 1:29–39

Tredje söndagen efter trettondagen. Temat är ”Jesus väcker tro”.

PSALMFÖRSLAG

278, 913, 915, 314 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Vesper är det latinska ordet för kväll.

I kyrkliga sammanhang är vesper följaktligen den tidebön som hålls kvällstid, ungefär vid solnedgången. Vespern kan också kallas aftonsång.

Källa: Wikipedia.

KALENDERN 19–25.1

DOMPROSTERIET

■ **BORGÅ EKUMENISKA BÖNEVECKAN 18–20.1:** i Filadelfiakyrkan. Huvudtalare pingstpastorn Patrik Hellström. Samlingarna är 18.1 kl. 18.30 inledare Eisentraut-Söderström, 19.1 och 20.1 kl. 19. **TO 18.1 kl. 18.30:** JAKTEN PÅ BIBELN: P.g.a. ekumeniska böneveckan samlas vi i Filadelfia kyrkan **FR 19.1 kl. 18–21:** BORGÅ ORATORIEKÖR börjar öva i finska församlingshemmet, lö 10.30–16.30, därefter ti kl. 18–21. **LÖ 20.1 kl. 16:** KRISTEN I EN SEKULÄR TID paneldebatt. Vård Eisentraut-Söderström. Församlingspastor Yvonne Terlinden, ledarskribent Jan-Erik Andelin och flygkapten/ församlingsaktiv Stefan Vikström samtalar om kristen tro i vår tid, under ledning av förläggaren Tomas von Martens. Frivillig serveringsavgift till Diakonifonden / Flyktingarbetet i Borgå **LÖ 20.1 kl. 16:** BABYKYRKA i Mariagården, Gammelbacka, Smeds, Lepistö, Tollander, ca.30 min. Efteråt bjud på soppa.

SÖ 21.1 kl. 12.15: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Smeds, Eisentraut-Söderström, Tollander, Clas Abrahamssons gudstjänstgrupp

■ **LAPPTRÄSK**
To 18.1 kl. 18–20: Övning av Requiem i Mariagården, Liljendal. Nya och gamla sångare från Lovisanejden välkomna med JE **lö 20.1 kl. 10.30–12.30:** Nappeklubb för 3–6 åringar i församlingshemmet **sö 21.1 kl. 12:** Högmässa i kyrkan, Susanna Lönnqvist, Rita Bergman **to 25.1 kl. 18.30:** Tjejgruppen i församlingshemmet, Elin Lindroos **På kommande:** 10.2 kl. 10–12 Familjeskoj i församlingshemmet med lunch för Gemensamt Ansvar och lotteri för missionen.

Församlingsresa till Tallinn och herrgårdar 17–18.4. Mer information ger Susann Stenberg

■ **LILJENDAL**
to 18.1 kl. 18–20: Vi börjar öva Requiem i Mariagården. Välkomna nya och gamla sångare från Lovisanejden! JE **fre 19.1 kl. 10–12:** Öppet café för alla åldrar i Mariagården. Obs! Ny verksamhet! Emma Ådahl **sö 21.1 kl. 10:** Högmässa i kapellet, Susanna Lönnqvist, Rita Bergman **to 25.1 kl. 10–12:** OBS! NY DAG! Vuxen-barn gruppen i Mariagården, Elin Lindroos **På kommande:** Församlingsresa till Tallinn och herrgårdar 17–18.4. Mer information ger Susann Stenberg

■ **LOVISA**
Sö 21.1 kl. 12: Högmässa i kyrkan, af Hällström, Tollander **Ti 23.1 kl. 11–13:** En Euros Café i församlingshemmet **Ti 23.1 kl. 13:** Pensionärsföreningen

i församlingsgården **To 25.1 kl. 8.30:** Morgonkaffe i Tikva **På kommande:** **Sö 4.2 kl. 16:** Högmässa med musikal i kyrkan, efteråt Festmiddag i församlingshemmet. Förhandsanmälan till Festmiddagen senast den 29.1 till kansliet lovisa.svenska@evl.fi eller 044 722 9200

■ **PERNÅ**
Fr 19.1: kl. 10.–11.30 Café Mikael i Mikaelstugan: **Sö 21.1:** – kl. 10 Högmässa i kyrkan., Silfvergrén, Wiksten-Rönnbacka. – kl. 14 Mässa i Andreaskapellet., Silfvergrén, Wiksten-Rönnbacka. **Må 22.1:** – kl. 13 Klubin goes Senior i Prästgården.

To 25.1: – kl. 12 Sarfsalö pensionärskrets: i Byagården

■ **SIBBO**
Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi **Sö 21.1 kl. 10.30:** Start söndag för konfirmandgruppen juni 2. Prästgården. Katja Korpi, Kjell Lönnqvist. **Sö 21.1 kl. 12:** Mässa i Sibbo kyrka. Korpi, Lauri Palin, Lönnqvist. **Må 22.1 kl. 15:** Diakonisyföreningen. Möte hos Maj-Britt Broman, Östra Storkärrsgränd 3 A 26. Annika Lumme. **Ti 23.1 kl. 10:** Bönepromenad vid Prästgården. Vi inleder med andakt och böneämnen och avslutar med en frivillig promenad i kyrklandskapet. Lumme.

Fr 19.1 kl. 9.30: KakaoClubben i Kyrkoby församlingshem. För föräldrar och barn som är hemma under dagarna och vill träffa andra i samma livssituation. Isabella Munck och Milja Westerlund. **To 25.1. kl. 14:** Veckomässa med nattvard i servicehuset Linda. Katja Korpi.

HELSINGFORS PROSTERI

■ **JOHANNES**
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Fr 19.1 kl. 10–11.30: Musiklej i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollmérus. **kl. 12.15–13.30:** Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12. **Sö 21.1 Tredje söndagen efter trettondagen**

kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson. Kyrkkaffe. **kl.12:** Högmässa i Johanneskyrkan. Terho, Lindström, Almqvist. Kammarkören Jubilate. Kyrkkaffe. **kl. 15:** Mässa i Folkhälsans Seniorhus. Mannerheimvägen 97. Lindström, Almqvist.

Må 22.1 kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Grupp 1(ca 8 – 15 mån.) kl. 10,

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 19.1 Hans Växby, Vanda **Sö** 21.1 9.03 Ett ord om helgen **Må** 22.1 Monika Winberg-Nikkola, Nådendal **Ti** 23.1 Hedvig Långbacka, Helsingfors **Ons** 24.1 Philip Hällund, Kökar **To** 25.1 Anders Lindström, Ekenäs.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 19.1 Gunnar Särs, Vasa **Sö** 21.1 Jesus väcker tro. Textläsare: Luisa Tast och Martin Sandberg. Producent: Hedvig Långbacka. **Må** 22.1 Silva Lahti, Helsingfors (repris från 27.1.2016) **Ti** 23.1 Maria Westerling, Helsingfors **Ons** 24.1 Henrik Nymalm, Borgå **To** 25.1 Kati Kivestö, Helsingfors.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 21.1 Gudstjänst med Andreaskyrkan i Helsingfors. Predikant: Markus Österlund. Mötesledare: Susan Haraldson. Organist: Jeremy Wong Wing Kwan. Körledare: Jessica Korkman Lopes. Sång: Andreaskyrkans lovsångsgrupp. Musik: Joasia Cieslak, cello. Textläsare: Daniel Suni. Vittnesbörd: Susanna Simberg.

VEGA

HIMLALIV

Mamma till en knarkare

I boken *Mamma* berättar **Gerd Snellman** om de hemska åren då hon och hennes man gjorde allt för att få sonen att sluta med drogerna.På Arenan och i Yle Fem **må** 22.1 kl. 18.30, repris **ti** 23.1 kl. 10.00.grupp 2 (ca 2 - 8 mån.) kl. 11. Serivering från kl. 10.30. Hollméus. **Ti** 23.1**kl. 12:** Lunchmusik i Gamla kyrkan med Anna Pulli.**kl. 13-14.30:** Träffpunkt. Höbergsgatan 10 D. Jannica Päf-Jansson: Förebyggande av fall-olyckor **kl. 13.30-14.30:** Musiklek för 0-3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.**On 24.1**
kl. 14- OBS: Diakoniträffen deltar i afrikansk kväll i ekumenisk anda, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbrinken 1, Drumsö**kl. 18:** Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Almqvist.**kl. 18:** Afrikansk kväll i ekumenisk anda med kör och gäster från Kameruns presbyteriska församling i Helsingfors. Tillställningen är trespråkig. Woyu Fabian Sewoyeba, Kristiina Kokko, Repo-Rostedt, Enlund. S:t Jacobs kyrka.**To 25.1**
kl. 10-11.30: Musiklek för 0-3-åringar i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1. Hollméus.
kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkans krypta.**Middagsbön i Johanneskyrkans krypta måndag, tisdag, onsdag och fredag kl. 12.**

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet har öppnet: må, ti, to, fre kl. 9-14.**Matteuskyrkan:** är öppen ti, on, to, fr kl. 10-14. Kom och sitt ner i lugn och ro, tänd ett ljus eller njut av en kopp kaffe. Aulacafé är också öppet. Välkommen.**MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3**
Sö 21.1 kl. 10: Högmässa, Stefan Forsén, Mimi Sundroos.**Må 22.1 kl. 18:** Mat Tro Prat. Middag och diskussion. Gäst Bishop Björn. Barnpassning ordnas. Anmälan och info via FB event.**Ti 23.1 kl. 18.30:** Matteus kyrkokör övar i Matteussalen. Mera info: Mimi Sundroos, 040-5840296.
On 24.1 kl. 15-18: Öppet hus för ungdomar.**On 24.1 kl. 15.30-16.45:** VårTon (1 vän), Mimi Sundroos.**On 24.1 kl. 16.45-18:** Text & Tro, Vi samlas inför följande söndagsmässa runt psalmerna och texterna i Olavussalen i nedre våningen.

Juho Kankare & kantorn

On 24.1 kl. 18: MU-mässa, kort mässa med bönevandring. Ungdomar medverkar. Kyrkfika efteråt.**To 25.1 kl. 9.30-12:** Familjeklubben i Nordsjö, Sjökörtsgården 6.

Ledare Marianne Bergström

To 25.1 kl. 12-14: Stickklubben. En grupp för Dig som tycker om att handarbete. Vi sticker bl.a. dopsockor åt nyfödda.

PETRUS

www.petrusforsamling.net

Fre 19.1

kl. 10 Musiklek i Haga: En rolig stund för dig med barn 0-5 år. Kaffe och smörgås. Varje fredag. Hagasalen, Vesperv. 12. Katrin Björklund

Lö 20.1

kl.10 Petra-café: Petra-frukost med stick-special! Ljuvliga Katariina Tiainen, butikschef på Lankamallina är gäst. Ta med din egen stick-söm eller kom utan och bli inspirerad för handarbete. Lyxig frukost, skön musik och trevlig gemenskap på Café Torpet. 8€/5€**kl.18 Bönedygn:** 24 Timmar bönedygn i Hagasalen, Vesperv. 12. Start lördag kl.18 och avslutning

på söndag med Puls-gudstjänst. Kontakta Rebecka Björk, rebecka.bjork@evl.fi

Sö 21.1

kl. 10 Högmässa i Munksnäs kyrka: Tegels. 6. Daniel Björk, Peter Hilli. Kyrkkaffe**kl.10 Söndagskola i Munksnäs kyrka:** Tegels. 6. Kontaktperson Britta Lassus, britta.lassus@gmail.com**kl. 12 Högmässa i Äggelby gamla kyrka:** Brofogdev. 12. Daniel Björk, Peter Hilli. Kyrkkaffe**kl. 16.30 Puls:** Södra Haga kyrka, Vesperv. 12**kl. 16.30 Barnkyrka:** För barn i åldern 3-7 år. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12. Katrin Björklund kontaktperson**kl. 16.30 CoolKids:** För alla i åldern 8-13 år. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12. Katrin Björklund kontaktperson **Ti 23.1****kl. 9 Morgonandakt:** Andakt, bön, lovsång. För alla. Varje tisdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkande är lärjungaskolan Transform**kl. 10 Musiklek i Malm:** En rolig stund för dig med barn 0-5 år. Kaffe och smörgås. Varje tisdag i Malms kyrka, Kommunalt. 1. Pia Lindholm**kl. 13 Dagscafé:** Andakt, program, kaffe. Månsas kyrka, Skogsbäcksv. 15. Mera info ger diakonissan Bodil Sandell, tel. 09-2340 7227, 050-380 3925. Varannan tisdag. Varmt välkommen!**kl. 18 Lovsångsgruppen:** Kör som medverkar under Fot-kvällarna. Övning innan i Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. För alla.**kl. 19 Förbön och Tack:** De anrika förbönandakterna i Munkshöjden fortsätter. Medverkande denna tisdag är Daniel Björk, Bengt Lassus, Peter Hilli. Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. Barnpassning ordnas. Varannan tisdag. OBS! Förbönens ämnen tisdag kl.12-14. Välkommen med!**Ons 24.1**
kl. 11 Familjecafé: Kom på lunch&lekstund till Café Torpet varje onsdag. Katrin Björklund**kl. 12.30 Vesperkören:** Kör för alla. Varannan onsdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Peter Hilli**kl. 13.15 Petrus barnkör:** Grupp 1 för barn i förskola - åk 2. Kören övar varje onsdag i Hoplaxskolans Hagaenhet, musiksalen. Ledare Francine Mabinda**kl. 14.15 Petrus barnkör:** Grupp 2 för barn i åk 3-5. Kören övar varje onsdag i Hoplaxskolans Hagaenhet, musiksalen. Ledare Francine Mabinda**To 25.1**
kl. 9 Morgonbön: Tanke för dagen, bön, lovsång. Torsdagar i Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkande är lärjungaskolan Transform**Övrigt**
Lö 27.1
kl.10 Missionsbrunch: Kom med och hör Petrus egna ungdomsledare Ida-Marie Skogvik berätta om sin missionspraktik i Jerusalem. Kl.10 i Månsas kyrka. Anmälan till kansliet senast 25.1**2-4.2 Disciple18 - Grow:** Årets konferens är en erfarenhet du inte vill missa! Grow hålls i Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. Mera info på www.disciple.fi/sv/**Helsingfors prosteri**
Helsingfors prosteri
Det hjälper att prata: Kyrkans samtalshjälper finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda

med tystnadsplikt. Samtalstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chattjouren är öppen må-to kl. 18-20 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och du kan ringa varje kväll kl. 20-23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Vi svarar inom några dagar.

Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helingsforsare professionell samtals hjälp vid problem i parrelationen och i krissituationer. Vi samtalat med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidsbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9-12.**Kampens kapell:** öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.**DEUTSCHE GEMEINDE**
So 21.1. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)**OLAUS PETRI**
Lö 20.1 kl. 18: Helgsmålsbön - Musikandakt. Leppävaaran kamarikuoro, dir. Kullervo Latvanen.**Sö 21.1 kl. 11:** Högmässa. Lars-Olof Ahlfors, Hanna Laakkonen-Yang.**On 24.1 kl. 10:** Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.**MELLERSTA NYLANDS PROSTERI****ESBO**
Högmässor sö 21.1: Esbo domkyrka kl. 12.15, von Martens, Wikman. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Karabacka kapell kl. 10, Kanckos, Wikman. Kyrkkaffe.

Ols kyrka kl. 10.30, Ahlbeck, Kronlund. Kyrkkaffe.
Ekumenisk bönestund vid kyrkvandringen i Böneveckan för kristen enhet: Ols kyrka, svenska sidan, sö 21.1. kl. 16-16.30, Terlinden. Kyrkvandringen från Ols till Hagalund kl. 16.30-20 startar Bön kl. 16.30 bön i finska pingstkyrkan, Bäckporten 8, kl. 16.30, kl. 17.30 bön i Hagalunds kyrka, Kyrkst. 6, kl. 18 kvällsgudstjänst i ortodoxa kyrkan i Hagalund, Kråmarbergsv. 2. Avslutning med kvällste och diskussion, inledare TD Tiina Huuhtanen.**Samtal kring kristen tro:** Folkhälsanhuset, Vindgr. 6, to 25.1 kl. 10.30-12, Jäntti. Arr. i samarb. m. Folkhälsan.
Ungdomskväll: Sode, Sököv. 13, on 24.1. kl. 17-20, Kanckos.
Familjeklubbar för föräldrar med småbarn: Sång och lek i Sökö kapell varje ti kl. 9.30-11.30, Familjeklubben i Köklax kapell varje on kl. 9.30-11.30, Imse-Vimseklubben i Mattby kapell varje to kl. 9.30-11.30. Ingen förhandsanmälan, ingen avgift.
Utbildningsdag för frivilliga: Mataskärs lägercentrum lö. 27.1 kl. 10-15. Är du intresserad av eller redan aktiv inom frivilligarbetet i Esbo svenska församling,

med tonvikt på gudstjänsten (textläsning, kyrkvård, kaffevård, nattvardsassistent) eller som besöksvän på sjukhus och vårdinrättningar? Kom med på vår utbildnings- och inspirationsdag! Maria Sten, sakkunnig på Kyrkans central för det svenska arbetet, går närmare in på vad det innebär att vara frivillig just i församlingen. Lunch + kaffe serveras, utbildningsdagen är gratis. Anmälan senast on 24.1, 040 531 1046, heidi.jantti@evl.fi

Samlingar för seniorer och daglediga kl. 13-14.30: Köklax kapell ti 23.1, Södris kapell on 24.1, Karabacka kapell to 25.1.**Öppen diakonimottagning:** Kyrktian, Kyrkog. 10, varje to kl. 10-12.**Handarbetsgruppen Symamselerna:** Vita huset, Prästgårdsgr. 1, varje ti kl. 16-19. Vi sticker och virkar och stöder internationell diakoni och mission. Välkommen med! Mer info: Nina Wallenius, 050 4324323, nina.wallenius@evl.fi**GRANKULLA**
To 18.1 kl. 9.30-10.30: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.**Sö 21.1 kl. 12:** Högmässa, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Ulrik Sandell. Efter högmässan är alla välkomna till kaplan Carola Tonberg-Skogströms avskedskafe i övre salen. Församlingen tackar för hennes mångåriga arbetsinsats och medarbetarkören uppträder.**Kl. 12:** Söndagskola i Klubb 97, Pippi Collander och Märta Backman.**Ti 23.1 kl. 9.30:** Familjelyktan i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.**Kl. 9.30- 11:** Diakonimottagning och brötdelning.**Kl. 15:** Glad idag - tvåspråkig mentalvårdsgroup i Sebastos, Catherine Granlund.**Ti 23.1 kl. 18-19.30 i Grankulla kyrka:** Frivilliga i gudstjänsten. Välkommen med och prata om önskingar och behov. Är det något du vill göra? Daniel Nyberg, Catherine Granlund. Kafeservering.**On 24.1 kl. 13.30:** Kyrkosyfoeringen i övre brasrummet.**To 25.1 kl. 9.30-10.30:** Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.**KYRKSLÄTT**
Fr 19.1 kl. 9.30-11.30: Eesti-Emme i Bredbergets klubblokal, Mytvägen 1 C 3.**Fr 19.1 kl. 13-15:** Effa för barn i åk 3-4 på Hörnan.**Sö 21.1 kl. 12:** Högmässa i Kyrkslätt kyrka. Lovén, Punt.**Må 22.1 kl. 18.30:** Piispala-gruppens föräldrasamling på Hörnan.**Må 22.1 kl. 18.30:** Sång och bön i koret i Kyrkslätt kyrka med Lars-Henrik Höglund.**On 24.1 kl. 15-17:** BC på Hörnan för åk 7 och uppåt.**Fr 26.1 kl. 13-15:** Effa på Hörnan för åk 3-4.**Sö 28.1 kl. 17:** Högmässa med sång och bön i Kyrkslätt kyrka. Rönberg, Höglund o Punt.**Tisdagscafé:** Prästängens klubblokal, Grandalavägen 2. Varannan tisdag: 16.1, 30.1, 13.2, 27.2. Carola Lupander tel. 050 376 1489.**Kyrkoherdeämbetet öppet må-to kl. 9-15. Fredag stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsvenska.fi****TAMMERFORS**
To 18.1 kl 15: Selmajazz i Ravintola Selma, Tuomiokirkkonk. 22. Antti Katajisto, gitarr, Tom Wanamo, blåsinstrument, Paula Sirén, piano, Antero Niemi, bas, Juhana Mäkinen, drummor. Fritt inträde.**Sö 21.1 kl 11:** Högmässa i SvH, Kim Rantala, Anna Arola**Ti 23.1 kl 10-12:** Mammor, pappor och barn i SvH.**Ti 23.1 kl 13.30-15.15:** Tisdagsklubben i SvH**Ons 24.1 kl 13:** Onsdagskaffe i SvH, Bröderna von Wright i Ateenium**Ons 24.1 kl 18:** Skriba för vuxna i SvH, knytkales.**VANDA**
Sö 21.1 kl. 10: Högmässa, Hel-singe kyrka S:t Lars, K. Andersson, A. Ekberg**Sö 21.1 kl. 12:** Mässa i Taizéanda, Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell, K. Andersson, A. Ekberg**Ti 23.1 kl. 13-17:** Pysselcafé för barn i åk. 3-6, Strömfårav. 13, Myrbacka**On 24.1 kl. 9.30-12:** Familjecafé i samarbete med Folkhälsan, Strömfårav. 13, Myrbacka**On 24.1 kl. 13-17:** Pysselcafé för barn i åk. 3-6, Strömfårav. 13, Myrbacka**To 25.1 kl. 13:** Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets, Håkansböle kyrka**To 25.1 kl. 18:** Missionskväll, K. Andersson. Tema: Kyrkor och folkmod i Rwanda.

Kvällens gäst: Jean d'Amour Banyanga, forskare från Åbo Akademi. Bagarstugan, Kuriv. 1, Vanda

Sällskaps- och brädspelskvällar: för ungdomar ons, i regel jämna veckor kl.18 i församlingens utrymme, Vallmov. 5 A, 2 vän.**RASEBORGS PROSTERI****EKENÄSNEJDENS SVENSKA**
Sö 21.1:
- **kl. 10 Högmässa:** Ekenäs kyrka. Lindström, Westerholm, Burgmann, Wikström. Daniela Lindgren välkomnas till tjänst. Kyrkkaffe i kyrkan.- **kl. 18 Kvällsmässa:** Tenala kyrka. Lindström, Nygård.**Info:** www.ekenasnejdensfors-samling.fi**INGÅ**
Sö 21.1:
- **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Tom Sjöblom, Marianne Gustafsson Burgmann**Må 22.1:**
- **kl. 16.00-20.00 Öppet hus:** ungdomshuset. LA.**Ons 24.1:**
- **kl. 14.00 Syfoeringen:** Prästgården. Siv Björklöf.**To 25.1:**
- **kl. 9.30-11.30 Familjecafé:** Församlingshemmet källarvåning. Karin Eklund.**Mera information:** www.ingafors-samling.fi**KARIS-POJO**
Högmässa, sö 21.1:
kl. 10 i S:t Maria kyrka i Pojo.**Högmässa, sö 21.1:**
kl. 12 i S:t Katarina kyrka i Karis.**Ung Gudstjänst, to 25.1:**
kl. 18 i S:t Olofs kapell i Karis.**Mera info:** www.karis-pojofors-samling.fi**KARIS-POJO**
Högmässa, sö 21.1:
kl. 10 i S:t Maria kyrka i Pojo.**Högmässa, sö 21.1:**
kl. 12 i S:t Katarina kyrka i Karis.**Ung Gudstjänst, to 25.1:**
kl. 18 i S:t Olofs kapell i Karis.**Mera info:** www.karis-pojofors-samling.fi

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Sö 21.1 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Heikkilä, Lehtonen.**On 24.1 kl. 18:** Veckomässa i Pargas kyrka, Heikkilä, Lehtonen.**Nagu kapellförsamling:**
Sö 21.1 kl. 17: Kvällsyrka med nattvard i Nagu församlingshem, Granström, Heikkilä.**Korpo kapellförsamling:**
Sö 21.1 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Källström, Granlund.**Houtskär kapellförsamling:**
Sö 21.1 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Heikkilä, Heikkilä. Marthoras kyrksöndag.**Inlö kapellförsamling:**
Ingen gudstjänst i Inlö denna vecka.

ÅBO

sö. 21.1 kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Mullo (pred) Lidén (lit), Lempa. Anna Edgren och Misa Ståhl-Norrholm medverkar med musik. Barnhörna. Kyrkkaffe **må. 22.1 kl. 14:** Missionskretsen, Aurelia**ons 24.1:**
- **kl 10:** Familjecafé, Papinholma förs. hem- **kl 12:** Frukostklubben, Suomalainen Pohja. Ove Pettersson "Vilken skada åstadkommer innesiva arter?"- **kl 13:** Café Orchidé, Aurelia. Eija Grahm "Mariabomster"- **kl 13.30-15:** Barncafé, Aurelia- **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia
to. 25.1 kl 9-11.30: Familjecafé, Aurelia**ÅLANDS PROSTERI****HAMMARLAND**
3 sö efter trettondagen 21.1:
Gudstjänst kl 12
Ingemar Johansson och kantor**JOMALA**
Sö 21.01 kl.11.00: Högmässa R Syrén, F Erlandsson, A Karlsson**MARIEHAMN**
21.01 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.**25.01 kl. 11.30:** Lunchmässa kl. 11.30 i S:t Görans kyrka.**25.01 kl. 12.00:** Sopplunch i församlingshemmet. Pris: 5€ för pensionärer, 7€ för övriga.**Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.****SUND-VÄRDÖ**
Torsdag 18.1 kl. 18.30: Taiwan-kväll i Sunds församlingshem. Outi Laukkanen.**Söndag 21.1 kl. 11.00:** Högmässa i Sunds församlingshem. Outi Laukkanen, Marina Saporonova.**http://sund-wardoforsamling.fi/****NÄRPELS PROSTERI****KORSNÄS**
To

VASA FEST OCH MÄSSA

Välkommen på kyrkoherdeinstallation!

Söndagen den 21 januari blir det fest i Vasa svenska församling. Då installerar biskop Björn Vikström församlingens kyrkoherde Mikael Forslund till tjänsten.

Kyrkoherdeinstallationen är en fest för hela familjen och äger rum i Trefaldighetskyrkan i samband med högmässan 21.1 kl. 13. Biskopen assisteras vid installatio-

nen av förra kyrkoherden Tor-Erik Store, kontraktsprost Berndt Berg, kyrkoherden i Vaasan suomalainen seurakunta Krister Koskela, församlingens viceordförande Olle Victorzon, ledande diakonitjänstestruktör Lena Streng och ungdomsarbetsledare Sofia Böckelman.

I mässan framförs musik från Schuberts Tyska mässan av Trefaldighetskyrkans kör, Brändö kyrkokör, Sundomkören och en blåskvartett. Dirigent är Dan

Andersson. Medarbetarkören framför en sång under ledning av Monica Heikius. Organist i mässan är Mikael Heikius.

Efteråt serveras soppa och tårter i stora församlingssalen på Skolhusgatan 28. Det blir tal och hälsningar samt musikslag av Medarbetarkören samt saxofonist Pertti Ahonen. Programvärdar är Sofia Böckelman och Martin Sandberg. För soppan uppbärs en frivillig avgift som tillfaller Gemensamt Ansvar-insamlingen.

Vid behov ordnas kyrktaxi till Trefaldighetskyrkan från Sundom och Dragnäs-bäck. Kontakta pastorskansliet via telefonnummer 06 326 1309 senast 18.1 om du behöver skjuts.

Mikael Forslund valdes till kyrkoherde i Vasa svenska församling i juni förra året och har skött tjänsten sedan september 2017. Forslund har arbetat som präst i 19 år.

Daniel och Erica Norrback. Johan Eklöf bibelstudiehållare.
ON 24.1 kl 11.15: Pensionärsksamling i Kstads förs.hem, S Hellman
ON 24.1 kl 18: Glädjedropparnas övning - ar startar i Sideby kyrka. Obs tiden!
TO 25.1 kl 19.30: Kristinestads kyrkokör inleder övningar i Kstads förs.hem. Obs tiden! Lappfjärds kyrkokörs övningar startar 1.2 kl 18 i Lfjärds förs.hem.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes
To 18.1 kl 13: Diakonisyföreningen startar i Seniorhuset.
To 18.1 kl 19: S:ta Maria förs.kör övar i förs.hemmet.
Lö 20.1 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria, S.Lindén orgel.
Sö 21.1 kl 12: Gudstjänst Lövdahl, S.Lindén.
Må 22.1 kl 13: Luthergården syförening startar, Örn.
On 24.1 kl 12: Pensionärsksamling i förs.hemmet, börjar med mat. Dagens gäst: Ulf Sundqvist, Wallin, S.Lindén.
On 24.1 kl 18: Kyrkans barnstund för barn i åldern 4-6 år startar på Luthergården.

ÖVERMARK

To 18.1 kl 13: Övermarkkören övar i förs.hemmet.
Fr 19.1 kl 18.30: Karasamling i förs.hemmet.
Sö 21.1 kl 14: Byagudstjänst i luth.bönehuset, Albert Häggblom pred., Jakobs-son, G.Lindén. Övermark barnkör.
Ti 23.1 kl 10: Bön i förs.hemmet.
Ti 23.1 kl 13: Symöte i Räfsbäck byagård.
Ti 23.1 kl 19: Bibelstudium om Esters bok o årsmöte i luth.bönehuset, Samuel Erikson.
To 25.1 kl 13: Pensionärsksamling i förs.hemmet, dagens gäst: Jan-Erik Widjeskog.
Pörtom
Fr 19.1 kl 18: Kafékväll för kvinnor i förs.hemmet, Birgitta Eklund, Birgit Söder, Carling.
Sö 21.1 kl 18: Gudstjänst Lövdahl, G.Lindén.
Må 22.1 kl 14.45: Junior börjar i förs.hemmet.
On 24.1 kl 13: Karasamling i förs.hemmet.
On 24.1 kl 18: Finska gruppen i förs.hemmet, Sundqvist.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 19.1 kl. 20: Ungdomskväll i församlingsshemmet.
Sö 21.1 kl. 14: Högmässa, Englund, Brunell.
Må 22.1 kl. 10: Familjeklubben i församlingsshemmet.
Må 22.1 kl. 13: Minior i församlingsshemmet.
Må 22.1 kl. 15: Junior i församlingsshemmet.
Ti 23.1 kl. 13: Missionssyfoereningen i församlingsshemmet.
On 24.1 kl. 13: Träffpunkten i församlingsshemmet. Englund, m.fl.

KORSHOLM

Sön 21.1:
kl 10 Högmässa: i Korsholms kyrka. Lindblom och Nordqvist-Källström.
Ti 23.1:
kl 13 Pensionärskrets: i Helsinghörnan i Helsingby.
kl 14 Karaträffen: i Smedsby församl.gård.
kl 19 Bönegruppen: i Smedsby församl.gård. Samling varje vecka.
ons 24.1:
kl 13 Pensionärskrets: i Veikars pensionärshem.

KVEVLAX

Sö 21.1 kl 10: Högmässa, Store, André.
Ti 23.1 kl 19: Bön och Bibel i krubban.
To 25.1 kl 9:15: Karakaffe startar i ds.
Åktenskapskurs med Boris & Vivian Salo, start 29.1! Mer info www.kvevlaxforsamling.fi.

MALAX

Sö 21.1 kl. 10: Högmässa i KH. Norrback, Kjell Lolax.
To 25.1 kl. 17.45: Trallarna övar i KH. Kaffe 18.30.
To 25.1 kl. 19: Kyrkokören övar i KH. Kaffe från 18.30.

PETALAX

Högmässa: sö 21.1 kl. 11. Björklund, Brunell.
Miniorgruppen: startar igen efter juluppehållet ti 23.1 kl. 13 i ladan.
Familjeklubben: startar igen efter juluppehållet to 25.1 kl. 10 i prästgården.
Kontakten: övar första gången efter jul to 25.1 kl. 17.30 i församlingsshemmet.
Kyrkokören: övar första gången efter jul

to 25.1 kl. 18.30 i församlingsshemmet.

REPLIT

Sö 21.1 kl. 10: Gudstjänst i Replot. Kontunen, Wargh.
Sö 21.1 kl. 12:30: Högmässa i Björkö. Kontunen, Wargh.
Ons 24.1. kl. 13: Mathörna i Björkögården. Anmäl för maten senast må 22.1 till Lähdesmäki eller Nystrand. Mat 10 €/pers.

SOLF

Sö 21.1. kl. 10: Gudstjänst, Audas-Willman, Wargh.
On 24.1. kl 13: Missionsvännerna i förs.hemmet.
To 25.1. kl 18.30: Lewisgruppen hos Anders Blomberg.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN

Högmässa med kyrkoherdeinstallation: sö 21.1 kl 13. Mikael Forslund installeras till kyrkoherde av biskop Björn Vikström, Jern, Andersson, Mikael o Monica Heikius, församlingens körer, Medarbetarkören, blåskvartett. Efteråt soppa o tårter i stora förs.salen, Skolhusg. 28. Skjuts ordnas vid behov tfn 06 3261 309.

BRÄNDÖ KYRKA

Sunday Service: at 1 pm.

SUNDOM KYRKA

Kvinnor i fredsarbete: må 29.1 kl 18-20 i prästgården. Elli Flen. Info o anm. camilla.skrifvars-koskinen@finskamissions-sallskapet.fi, tfn 040 653 5650 senast 25.1. Arr. FMS, Martha, Vasa sv.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Lö 20.1 kl. 19: Sammankomst i Punsar bönehus.
Sö 21.1 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Granlund, Sundelin. Textläsare Majvor Forsblom, kyrkvårdar konfirmandgrupp.
- kl. 10: Söndagskolstart i församlingsshemmet och Ytteresse bönehus.
- kl 14 och 19: Sammankomst i Punsar bönehus.
Må 22.1 kl. 14: Pensionärsångarna i Essehemmet, Storrank.
- kl. 18: Samvaro och bibelläsning hos Kerstin och Bengt Forsblom.
On 24.1 kl. 12: Lunch för daglediga, gäst Markus Ventin. Anm. senast 19.1 till 0403100458.
- kl. 18: Församlingkören inleder terminen, Ravall.

JAKOBSTAD

FR 19.1 kl. 19.00: Ung gudstjänst i FC, Salo, Lavi Öst.
LÖ 20.1 kl. 18.00: Församlingssafton i FC. Nästa år i Jerusalem? Mia Andersson-Löf berättar om sin doktorsavhandling kring två judiska frälsningssyner. Servering.
SÖ 21.1 kl. 12.00: Gudstjänst med små och stora i Jakobstads kyrka, Salo, Östman, Tallgren, Eftisbarn och ledare.
SÖ 21.1 kl. 15.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Sture Wargh. Kaféservering.
SÖ 21.1 kl. 17.00: Fokus i Församlingss-centret. "Med Jesus mitt i Arabvåren och bland ISIS", senaste nytt från SAT-7: konferens i Libanon, Anders Wikström. Musik Kick Östman.
TI 23.1 kl. 13.00: Tisdagssamling på Station 1, Kurt Hellstrand.
TO 25.1 kl. 19.00: Vardagspaus - för kvinnor i Bonäs prästgård, Englund.

KRONOBY

Sportdax: fr 19.1 kl 17:30 ldr.h.
Musik-café Lyktan: fr 19.1 kl 19:30
K-möten:
Bibelsamtal och sångstund: lö 20.1 16:00 lilla salen, Leon Jansson m.fl. Matbit 17:30.
K-möte: lö 20.1 kl 19:00 fh, Linnea och Sixten Ekstrand, Marcus Henricson, Paletten m.fl.
Mässa: sö 21.1 kyrkan, pred. Sixten Ekstrand, lit Krokfors, Ellfolk-Lasén, KU:s blåsorkester
Församlingssamling: sö 21.1 kl 11:00 fh
Läsmöte: sö 21.1 kl 15:00 hos Sofie och Antti Hahtokari, Merjärv läslag
Seniorcafé: må 22.1 kl 09:00 Lilla Salen. Gäst: Lillian Bäck.
Missionsymöte: ti 23.1 kl 13.00 i fh och i Hopsala byagård
Föräldrabarngruppen: on 24.1 kl 09:00 i dagklubben.
SLEF:s Söderbyavdelning, årsmöte: on 24.1 kl 19:00 i Söderby bönehus.
Läsmöte: on 24.1 kl 19:00 hos Mona och Ingmar Byskata, Norrparas läslag

LARSMO

Sö 21.1 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Vidjeskog, Kyrkkaffe. Kyrkvård: Kaptens södra.
- kl. 18 Finsk mässa: Sjöblom, Vidjeskog, Kyrkkaffe.

Ons 24.1 kl. 13-15 Stick-in café: i Holm bönehus.

To 25.1 kl. 11-13 Soppunch: i Holm bönehus.

- kl 19 Missionsafton: i församlingsshemmet med Ashraf, en muslimsk väpenhandlare som mötte Jesus och blev radioevangelist i Yemen, ett land som är muslimskt nästan till 100 %. Han kommer att berätta om vad Gud gör i hans hemland just nu. Servering.

NEDERVETIL

FR 19.1 kl. 13.00: Andakt i pensionärshemmet.
SÖ 21.1 kl. 10.00: Finsk mässa i fh, Wallis, Smedjebacka.
MÅ 22.1 kl. 17.30: Minior (åk 1-3) startar i fh.
MÅ 22.1 kl. 19.00: Kvinnogruppen samlas i fh.
TI 23.1 kl. 17.30: Öppet hus (åk 4-6) startar i fh.

NYKARLEBY

CENTRUM

Fr kl 9.30-11.30 Föräldrabarn: Kovjoki bönehus, varje fredag
-kl 19 Lovsång o förbön: fh, gäst Christina Harald
Sö kl 10 Gudstjänst: Edman, Sandvik, Hellman
Må kl 14 Socklot missionskrets: bönehuset
-kl 18 Kenyamisjonen: fh, Göran Stenlund, Gerbykvartetten
On kl 19 Kyrkokörsstart: fh. Gamla o nya sångare välkomna!

MUNSALA

Fr kl 11 Fredagslunch: Per Vestlin
Sö kl 12 Gudstjänst: Sundstén, Lönnqvist
-kl 14 Årsmöte: Pensala bönehus
Ti kl 17 Kyrkokörsstart: fh
-kl 19 Missionskafé: Pensala bönehus, Brita Jern
JEPPÖ
Lö kl 13 Bibel- o missionsdag: bönehuset, Albert Häggblom, Anna o Magnus Dahlbacka, Pensala strängband
Sö kl 10 Gudstjänst: Östman, Lönnqvist, sång Kent Lundqvist
Ti kl 18 Bibelsits: fh, välkommen
On kl 19 Kyrkokörsstart: fh. Gamla o nya sångare välkomna!
To kl 18 Face to face: fh, samtalsgrupp för kvinnor, välkomna

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi
To 18.1 kl 18.30: Kyrkokören startar värterminens övningar i Kyrkostrand församlingsshem, Sandstedt-Granvik
Fr 19.1 kl 14: Andakt i Pedersheim, Purmo församling
Fr 19.1 kl 20: Ungdomskväll Night Café i Kyrkhemmet i Bennäs
Lö 20.1 kl 19: Musikcafé i Kyrkhemmet i Bennäs, Jenny Pulkkinen & Maria Holmgård, servering, arr. KU-kretsen i Pedersöre
Sö 21.1 kl 10: Högmässa med nattvard i kyrkan, lit. Häggblom, pred. Erikson, Sandstedt-Granvik, Pandey, textläsare Hilikka Nygård, dörrvärdar Källby
Sö 21.1 kl 10: Söndagskolan i Lepplax bykyrka startar värterminen
Sö 21.1 kl 14.30: Scoutdubbing i kyrkan
Sö 21.1 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Staffan Snellman
Sö 21.1 kl 18: Sammankomst i Kyrkostrand församlingsshem
Må 22.1 kl 13: Symöte i Forsby bykyrka
Må 22.1 kl 13.30: Karby-Sundby symöte i Sundby byahem, Eklund
Ti 23.1 kl 13.30: Symöte i Hedbo seniorboende, Eklund
To 25.1 kl 17.30: Andakt i Pedersheim, Källby fridsörening

PURMO

Sö 21.1 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Portin, Johansson.
- kl. 10: Söndagskolstart i kyrkhemmet. Skatten.
Ti 23.1 kl. 13: Missionsgruppernas gemensamma terminsstart i kyrkhemmet, Marianne Eklöv.
On 24.1 kl. 19: Mariamoment, bibelsits i prästgården.
To 25.1 kl. 19.30: Slef Ävist årsmöte i Ävist bykyrka.

TERJÄRV

TO 18.1:
- kl 12.15 startar barnkören i Terjärv skola
- kl 18 startar juniorkören i förs.h
SÖ 21.1:
- kl 10 Högmässa i förs.h, khden, kantorn
- kl 18 Gudstjänstgruppsamling i förs.h. Gamla och nya medlemmar välkomna! Servering.
ON 24.1 kl 13: Pensionärträff i förs.h

FJOLÅRETS DISCIPLE samlade mycket folk. FOTO: ARKIV/HENRI JÄRVINEN

Välkomnar alla nyfikna

LÄRJUNGE. Det är snart dags igen för den välbesökta konferensen "Disciple 18 - Grow" i Helsingfors.

Berätta lite om programmet för årets Disciple!

Årets program är lite annorlunda än tidigare år. Vi har tänkt mycket på hur vi kan utveckla konferensen så att deltagarna får vara mer aktiva och engagerade. Vi kommer därför att växla mellan att ses tillsammans på konferensplatsen (Munkshöjdens kyrka) och i grupper med deltagare ute på stan eller i någons hem. Vår talare Caesar Kalinowski kommer att prata om vad det betyder att leva i gemenskap och därför vill vi direkt ge deltagarna en chans att pröva på det, säger Benjamin Sandell, en av arrangörerna och präst i Petrus församling.

Vem är talaren, Caesar Kalinowski?

Han är företagare, mentor, pastor, coach, äkta make, far och farfar. Han har en lång erfarenhet som talare och är en fantastisk coach för kristna gemenskaper. Caesar har tidigare varit del av teamet som startade Soma Communities, ett nätverk av församlingar strukturerade kring missionala hemgrupper i Tacoma, Seattle. Tillsammans med sin fru Tina (som också följer med) har han lång erfarenhet av att leva i och starta kristna gemenskaper, var de än hamnat under åren. Vi tror att de tillsammans kommer att kunna inspirera oss och ge oss väldigt många tankar.

Vem tror du konferensen passer för?

Tidigare år har vi kanske mera uttalat haft fokus på studerande och unga vuxna, men i och med årets konfe-

rens ändrar vi upplägget en aning. Att följa Jesus och leva ett liv i gemenskap är för alla. Därför vill vi välkomna alla som är nyfikna på hur livet med Jesus kan se ut och som känner för att frimodigt vara med i en "pilotgrupp" under ett veckoslut.

Är det många deltagare också från andra länder?

Konferensen är trespråkig så under åren har det varit en del, mest sådana som är på utbyte, jobbar och bor i Finland.

Vad är målsättningen med konferensen?

Vi hoppas att alla som kommer ska lämna konferensen med en känsla av att det finns mer att upptäcka om vad det är att följa Jesus och leva som hans församling. Framtidens församling kommer att behöva ändra form för att överleva och vi hoppas att de som är med ska bli inspirerade att aktivt vara med och forma kyrkans framtid i Finland.

ULRIKA HANSSON

"Framtidens församlingar kommer att behöva ändra form."

Benjamin Sandell

Konferensen pågår 2-4 februari i Helsingfors. Mer info och anmälningar till konferensen senast 22.1 på www.disciple.fi.

DÖDA

**Ester Marianne
Hagelberg*** 5.12.1919
† 13.11.2017Saknad av
Dottern MarianneAna Maria, Janne,
Lily, Lucas
Miguel, Marja, Sara
släkt och vänner*Det är vackrast när det skymmer.
All den kärlek himlen rymmer.
Pär Lagerkvist*

Begravningen har skett i stillhet.

Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder torsdagen den 1 februari 2018 klockan 18 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 24.1.2018 framlagd på anslagstavlor vid Helsingfors församlingars pastorexpeditioner och på den kyrkliga samfällighetens anslagstavla, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistan och protokollet kan läsas på webben: www.helsinginseurakunnat.fi/hallinto. Föredragningslistan publiceras ca en vecka före mötet och protokollet ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 5 januari 2018
Ordförande**KYRKAN I ESBO**
Esbo kyrkliga samfällighet**MEDDELANDE****Kapellets begravningsplats,
engångsgravarna vid avdelning Q**

På Kapellets begravningsplats förbereds en ny upplåtelse av de sk engångsgravarna på avdelning Q som uppläts under åren 1979–1982. Engångsgravarna uppläts utan gravrätt samt kostnadsfritt för 25 år. Gravarna återgick till samfällighetens innehav utan uppsägning efter överlåtelsestiden (Kyrkolagen 17:2§).

På området Q finns enstaka gravar vars besittningstid är i kraft. Dessa gravar berörs inte av det här meddelandet.

Gravvårdarna kommer att flyttats till ett lagerområde på sensommaren 2018. Vårdarna kan inom 1 år överlåtas till de anhöriga ifall så önskas. I övriga fall övergår gravvårdarna till Esbo kyrkliga samfällighet utan vederlag (Begravningslagen 5:14§).

För ytterligare information vänligen kontakta Esbo kyrkliga samfällighets gravkontor, per telefon 09 8050 2200 eller per e-post hautatoimisto.espoo@evl.fi. Gravkontoret är öppet vardagar kl. 9.00–15.00.

17.1.2018

Esbo kyrkliga samfällighet

Ord att gripa tag om

Kerstin Hesslefors Persson

Lugn och tillit**Tankefrön och psalmer**

Lugn och tillit innehåller tankefrön – texter för reflektion – med stillhet omkring. Tankefrön som rymmer vår tillit och vårt missmod, med utgångspunkt i nyskrivna psalmer. **Argument, inb.**

21⁹⁰**Mätta oss var morgon
med din nåd****75 betraktelser för kyrkoåret**

Boken innehåller en betraktelse till varje dag i kyrkoåret, och blir en fin följeslagare under ett års tid. Texter av Ylva Eggehorn, Patrik Hagman, Owe Wikström, Fredrik Modéus och många fler. **Argument, inb.**

24⁹⁰www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

Fontana Media

Leschehemmet**Ett svenskspråkigt servicehem, i havs-
nära jugendmiljö, i södra Helsingfors**

Hemmet erbjuder tryggt boende med utbildad svenskspråkig personal dygnet runt. Husets egna kokkar tillreder god mat. Vi erbjuder även sjukskötersktjänster, husläkare, fysioterapi, frisör och fotvård samt mångsidiga aktiviteter. För kortare perioder erbjuds intervallvård. För tillfället har vi lediga rum.

Kontakta föreståndare Carin Stenvall
för mera information, 040-134 9970
carin.stenvall@leschehemmet.org

adress: Villagatan 3, 00150 Helsingfors
hemsida: www.leschehemmet.org

RESOR

Mars 4-8.4	Vasaloppet, två olika avgångar Kulturresta till Antikens Rom och Ostia
8-14.4	Fra Mare Spa, Hapsal
12-15.4	Vårresa till Prag - Boka nu!
22-28.4	Leros, vandringsresa
13-19.5	Kultur- och naturresa till, Apulien och Basilicata
Juni	Kulturresta till St Petersburg
Juli	Skärgårdsresa till Jurmo och Utö
13-17.7	Operaresa till Läckö Slott
18-23.7	Dansbandsveckan i Malung
1-2.8	Hemlig resa
15-18.8	Bussresa till östra Estland
Sept.	Leros - essäresa Leros - matkulturresta Leros - höstresa
Oktober	Leros - vandringsresa
1-8.10	Höstresa till Cypern, Ayia Napa
2-5.12	Julmarknadsresa till Riga

frimanresor.fi
Sandövägen 23, 10900 HangöTel Hangö 019 - 248 1004
Tel Ekenäs 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Vi är ett skötsamt, rökfritt par som söker hyreslägenhet i huvudstadsregionen, 2-3 rum. Hyra max 900 €. Har fast inkomst och en rumsren hund. Kontakta oss om ni vill veta mera, tel: 0401626450. E-post: olindblad4@gmail.com

Söker etta i Helsingfors centrum(man). Slutför studierna inom visuell kommunikation på Aalto universitet.
Tel: 040-7300620

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

**BERÄTTA OM DIN
FÖRSAMLING!**

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

**I MIN
FÖRSAMLING****DEN FÖRSTA DAGEN**

PREMIÄR: 20.1.2018

STORA SCENEN

**EN TRAGIKOMISK
BERÄTTELSE OM
VÄLFÄRDSSAMHÄLLET
VARDAGSHJÄLTAR.
MED CAROLA SARÉN
I HUVUDROLLEN.**WASA TEATERS BIJETTAKASSA SANDÖGATAN 7 | 06-3209330 | ÖPPEN TI-LÖ KL 12-14.30 & 15-17
BIJETTER OCKSÅ FRÅN NETTICKET.FI | WWW.WASATEATER.FI

Läs hela Bibeln inom 2018 så får du ett presentkort på 20 €.

Mera info på adressen www.bibelutmaningen.fi eller hos Allkristen bokhandel, SLEF-Media, Hämeenlinnan Kristillinen Kauppa eller Luther-Divari.

INKAST FREDRIK PORTIN

Att bli stora som barn

SOM FÖRÄLDER till en fem- och en två-åring har jag privilegiet att ofta se hur barn fungerar tillsammans. Deras spontana lekar ger mig glädje och deras konversationer är både roliga och påhittiga. Det som jag främst slås av är att barn alltid verkar söka sig till andra barn med hoppet om att en kontakt ska kunna skapas. Sökandet efter vänskap är på något sätt inbyggt i deras grundläggande sätt att umgås med varandra. Och så fort ett frö till vänskapen etablerats, kommer de ofta att spontant inleda en lek och utforska sin nya relation.

Medan denna instinktiva vilja att forma relationer präglar barndomen, tenderar den att svalna något när vi blir vuxna. Istället för att spontant se en annan som en potentiell vän, vill många av oss hellre hålla en viss distans till "främlingen". Vi blir lite bekväma av oss och mindre villiga att ta in någon som inte hör hemma inom vår trygghetssfär. Barnets nyfikenhet inför den andra ersätts därmed med förhoppningen om att det invanda ska få bestå.

Medan denna instinktiva vilja att forma relationer präglar barndomen, tenderar den att svalna något när vi blir vuxna. Istället för att spontant se en annan som en potentiell vän, vill många av oss hellre hålla en viss distans till "främlingen". Vi blir lite bekväma av oss och mindre villiga att ta in någon som inte hör hemma inom vår trygghetssfär. Barnets nyfikenhet inför den andra ersätts därmed med förhoppningen om att det invanda ska få bestå.

EN SÅDAN försiktighet har däremot under den senaste tiden blivit allt mera ohållbar. Vi kan inte längre undvika främlingen, utan hans närvaro gör sig ständigt påmind i samhället. Bland annat blir främmande kulturella uttryck allt mera synliga, olika språk som vi inte tidigare påträffat hör vi i vår omgivning, alternativa klädnader syns i stadsbilderna, och icke-kristna religiösa inslag gör sig ständigt påmind. Det som en gång kändes som långt borta och eventuellt även exotiskt, har i allt större utsträckning blivit vår vardag.

Främlingens ovilja (eller oförmåga) att hålla sig på avstånd tvingar oss ut ur vår bekväma och trygga sfär och in i en samtid som kräver att vi söker kontakt med hen. Vi kan inte längre nöja oss med det invanda, utan vi måste lära oss att forma nya gemenskaper och skapa nya vänskaper. Eller uttryckt på ett annat sätt: Vi måste igen finna en väg tillbaka till barnets instinktiva vilja att forma relationer med främlingen.

I MATTEUSEVANGELIETS adertonde kapitel uppmanar Jesus sina lärjungar att bli som barnen. I ljuset av de utmaningar som multikulturella uttryck i samhället innebär kan vi kanske tolka denna uppmaning av Jesus som en uppmaning att återfinna vår barndoms längtan efter lekksamheter. Bland annat genom kyrkans liv inbjuds vi att ta del av en helig lek där vi kan öva oss att igen bli som barnen. Eller, för att omskriva något som Martin Lönnebo en gång skrev, i kyrkan erbjuds vi en plats där vi får växa så att vi åter kan bli stora som barn.

Fredrik Portin är forskare och präst.

DEBATT ISRAEL

Israel ockuperar inte Jerusalem

I en intervju i KP 4.1. tar Mia Anderssén-Löf ställning till Israels så kallade ockupation av östra Jerusalem och konstaterar om området: "Även om det inte fanns någon nation där så fanns det folk där som betraktade marken som sin och som har tvingats lämna den."

Ett mycket märkligt uttalande av en forskare som borde känna till fakta.

När man talar om östra Jerusalem är det gamla stan som är brännpunkten. Araberna har i inget skede tvingats lämna gamla stan. Däremot tvingades alla judar lämna den när Jordanien erövrade området 1948. Jordanien förstörde de judiska byggnaderna i området inklusive synagogor. När Israel erövrade stan 1967 fick judarna börja

"Det är alltså judarna, som under lång tid varit i majoritet i staden, som tvingats lämna den, inte araberna. Det är inte en pro-israelisk åsikt, det är fakta."

flytta tillbaka och araberna har fått bo kvar. Det är alltså judarna, som under lång tid varit i majoritet i staden, som tvingats lämna den, inte araberna. Det är inte en pro-israelisk åsikt, det är fakta.

DANIEL BRUNELL
Karleby

SVAR: Daniel Brunell hävdar att jag "tar ställning till Israels ockupation av Östra Jerusalem", medan citatet som följer behandlar situationen som helhet, där 1,5 miljoner palestinier tvingades på flykt åren 1946-1948 och som idag bekräftar omkring 5 miljoner palestinier enligt FN-organet UN-WRA. Flyktingsituationen är väl belagd inom forskning. Inom forskarsamfundet talas allmänt om en ockupation, liksom inom FN. Mina slutsatser är därmed varken märkliga eller unika.

Vad gäller Östra Jerusalem menar Brunell vidare att palestinier i "inget skede" har tvingats lämna Jerusalem, vilket däremot "alla judar" tvingades göra år 1948. Den dikotomiska och generaliserade uppställningen borde stimulera till kritisk analys. Bådadera uppgifterna kan dessutom enkelt motbevisas: exempelvis rapporterade Human Rights Watch i augusti 2017 att av Östra Jerusalems 330 000 palestinier har endast 6 000 beviljats permanent uppehållstillstånd av israeliska myndigheter sedan 2003. Utan det är det omöjligt att bo och arbeta i Jerusalem. Palestinierna tvingas alltså idag att lämna Jerusalem.

Som forskare ställer jag mig kritisk till Brunells "fakta", om än han själv bedyrar att det inte bara är "pro-israeliska åsikter".

MIA ANDERSSÉN-LÖF
Jakobstad

"Plantera ett hoppets träd" inbringade 20 000 euro

MISSION. Finska Missionssällskapets trädplanteringskampanj under reformationens märkesår inbringade mer än 20 000 euro för Tanzania. Byborna har redan påbörjat planteringen i Kishapu, Tanzania.

TEXT: JOANNA LINDÉN-MONTES

Regnperioden startade vid vanlig tid i november. Under året har folket i Kishapu drivit upp totalt 20 000 planter. De planteras på ett område som tidigare var täckt av skog.

Kollekter för skogen

Bidragen till trädplanteringen har kommit från många olika håll: Församlingarna har burit upp kollekter för trädprojektet. Privatpersoner har köpt trädplanter som Etiska gåvor till sina vänner. Församlingarna kunde också plantera ett hoppets träd på hemmaplan och sätta upp en metallplakett till minnet av märkesåret och donationen.

ETT NYTT år med nya möjligheter! I Kishapu, Tanzania, drömmer invånarna om en grönskande skog. Regnperioden har inletts och lokalbefolkningen är i full gång med trädplanteringen. Ortsborna ber att nederböden ska fortsätta så att träden växer till sig.

FOTO: FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

Träden växer

Området Kishapu har ett av de svåraste klimatet i Tanzania. Jag är mycket glad att vår samarbetspartner Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS) och projektets koordinator **Oscar Rutenge** har lyckats engagera byborna och

framgångsrikt driva projektet, säger Missionssällskapets medarbetare **Mikko Pyhtilä** i Kishapu.

Jag tror att mer än 12 000 träd kommer att sättas i jorden, eftersom det finns 20 000 planter på plantskolan. Byborna försöker plantera dem

under den nuvarande regnperioden som räcker från december till januari-februari. Sen odlar de nya planter inför följande regnperiod.

Genom kampanjen vill Finska Missionssällskapet lyfta fram klimatförändringens verkningar.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

BOLIVIA FRIHET

Evangelisation kan bli olagligt

"Den som rekryter, transporterar, frihetsberövar eller tar emot människor i syfte att rekrytera dem till väpnade konflikter eller till religiösa organisationer kommer att straffas med 5 till 12 års fängelse."

Så står det i ett lagförslag som president **Evo Morales** för fram i Bolivia. Både kristna grupper och journalister protesterar mot det som de ser som ett hot mot religions- och yttrandefrihet.

Kommer man att anmäla mig om jag tar med en grupp människor till

ett kristet läger? Kommer jag att fortsättningsvis kunna predika på gatorna? undrar pastor **Miguel Machaca Monroy**, som leder en riksorganisation för evangelikaler i Bolivia.

Kristna har i debatten betonat att religionsfriheten är garanterad i grundlagen.

PÅVE EMPATI

"Om vi inte klarar av att lida med dem som lider, även om de tillhör andra religioner, språk eller kulturer, måste vi ifrågasätta vår egen mänsklighet."

Påven på Twitter.

Hans mission är mission

Ett studieutbytesår i Sheffield lade grunden för Rolf Steffanssons missionsintresse. Nu tar han över ledningen för Finska Missionssällskapet.

TEXT: JOHAN SANDBERG

När vi ringer upp **Rolf Steffansson** befinner han sig naturligtvis utomlands. Den här gången i Jerusalem för att närvara vid installationen av **Sani Ibrahim Azar** som ny biskop för den evangelisk-lutherska kyrkan i Jordanien och det heliga landet.

Men i dag ska Steffansson vara tillbaka på sin arbetsplats på Finska Missionssällskapet. För i dag välsignas han som ny verksamhetsledare. Det sker i samband med en mässa för allmänheten klockan 15 i Missionskyrkan på Observatoriegatan i Helsingfors.

Steffansson är inte helt obekant med sitt nya arbete. Han har varit tjänstgörande verksamhetsledare under ett drygt år medan företrädaren **Sepo Riissanen** var sjukledig.

– Jag tycker om att se kyrkan dela med sig av det glada budskapet. Det har jag gjort sedan 1993. Att bli verksamhetsledare är ett naturligt steg, säger Steffansson.

Det hela började i hemförsamlingen i Sibbo där han växte upp.

– Jag var aktiv i ungdomsarbetet. Men det var inget självklart val att jag skulle börja studera teologi. Gud fick lirka lite med mig. Han öppnade olika vägar för mig.

Som nybliven präst jobbade han tre år i som församlingspastor i Borgå.

– Det gav en bra grund för församlingsarbetet.

Missionärskallet kom lite senare.

– Det var under utbytesåret i Sheffield som jag fick inspiration för internationella frågor. När vi själva började leta efter möjligheter att arbeta internationellt blev vi kontaktade av Missionssällskapet.

Mission i släkten

Kontakten ledde till att Steffanssons åkte som missionärer till Tanzania 1993 där de stannade till 2006. Under hemmaperiодerna verkade han som chef för Missionssällskapets svenska service.

– Senare har jag upptäckt att missionen ligger i släkten. Min farfar var med om att grunda Sibbo missionsförening i början av nittonhundratalet. Det var betydelsefullt för mig att konstatera att min förfader som jag aldrig träffat hade kontakt med de första Kinamissionärerna.

2008 valdes Steffansson till utrikesdirektör för FMS. Då var han kyrkoherde i Pernå.

– Som utrikesdirektör har jag haft ansvar för ett brett område och kontakt med alla våra samarbetspartner.

Som ny verksamhetsledare ämnar Steffansson inte göra några radikala förändringar. Han är ju en av författarna till Missionssällskapets strategi.

– Vi kommer att fortsätta dela med oss av det glada budskapet i ord och handling. Det innebär bland annat att vi verkar för fred och försoning och för att utveckla omsorgen om de utstötta, utbildning och de samhällen vi verkar i.

Han ser också kontakterna till Missionssällskapets ägare, församlingarna

ROLF STEFFANSSON leder sedan årsskiftet Finska Missionssällskapet. FOTO SARI LEHTELÄ

i Finland, som enormt viktiga.

– Församlingens grunduppgift är att vara ett redskap för Guds mission. En viktig fråga är hur vi kan inspirera församlingarna i den uppgiften. Vi vill dela med oss av det vi lärt oss om hur kyrkolivet kan fungera i andra länder och ge modeller åt våra församlingar.

Steffansson tror att medlemskapet i församlingen kan stärkas av insikten att man är den del av en stor global gemenskap.

Ibland får han frågan vilken nytta det gör att stöda missionen. Därför har Missionssällskapet inlett arbetet med att få ett statistiskt verifierbart svar på den frågan.

– Vi söker sätt att mäta hur missionsarbetet lyckas, vilka effekter det har och hur församlingarna på missionsfältet växer. Även i länder där det yttre politiska trycket begränsar tillväxten kan man mäta hur välmåendet och utbildningsnivån ökat och hur familjevälståndet minskat till följd av kyrkans arbete.

Steffansson nämner Namibia som exempel. Under de 150 år som Missionssällskapet arbetat i landet har protestanternas antal ökat från sex procent till sextio procent.

– Allt detta under tiden finländarna har stickat sockor till förmån för missionen.

Nya gränser

De framtida utmaningarna räcker. Det finländska utlandsbiståndet är njuggt, i synnerhet under den här regeringsperioden. Av den orsaken har Missionssällskapet tvingats lägga ner en del biståndsprojekt.

– Åttio procent av finländarna anser att vi ska bära vårt internationella ansvar. Därför är det svårt att förstå regeringens linje. Deklarationen att man ska hjälpa på plats klingar ihåligt då man samtidigt skär ner på resurserna.

En annan utmaning är den gamla traditionella gränsen mellan yttre och inre mission.

– Förr ansåg man att kyrkans gränsgick mellan Europa och Afrika samt Asien. Men i dag, då vi som europeiska kyrkor inte längre når ut till människor, ser vi att gränserna finns i alla länder.

Steffansson låter sig inspireras av Lukasevangeliet och Apostlagärningarna.

– När jag diskuterar utgående från de böckerna slutar det vanligtvis med att någon i församlingen frågar vilken kyrkans uppgift här hemma är.

Han har fått frågan från kyrkorna i Tanzania och Etiopien om vad vi behöver hjälp med.

– De vill vandra med oss. Här tror jag på samarbete och dialog. När människor möts hittar man svaren tillsammans.

Steffansson kan tänka sig en modell där någon till exempel från Tanzania gör praktik i Finland under några månader.

– Missionssällskapets uppdrag är att föra människor samman. Vi kan ta modell av Emausvandrarerna i Bibeln. När vi som kristna diskuterar med varandra så vandrar Kristus med oss.